

Вільне Слово

The Free Word

МАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕДНОСТІ

VILNE SLOVO
THE FREE WORD

Ukrainian Independent Weekly
Established in 1934

Published every Saturday by

TORONTO FREE PRESS

PUBLICATIONS LTD.

Yearly subscription:

In Canada \$12.00

In U.S.A. \$14.00

Single copy 30¢

ADDRESS

"Vilne Slovo", 196 Bathurst St.

Toronto, Ontario, Canada,

M5T 2R8

Telephone: 368-7282

SECOND CLASS MAIL

REGISTRATION NUMBER 1672

РІК XLIV Ч. 36

Субота, 3 вересня 1977

Saturday, September 3, 1977

Vol. XLIV, No. 36

В 110-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ

Др. Осип Маковей

Народився 23 серпня 1867 р. в містечку Яворів, нині далеко Львова, в Україні. Його батько мав господарку і займався кушнірством. По скінченні гімназії в 1887 році вступив на студію до Львівського університету на філософський факультет і з перервами закінчив його 1893 року. В міжчасі, від 1891 до 1895 р., працював в редакціях "Діло", "Народний Часопис", "Зоря", в роках від 1895 до 1897 був редактором "Буковини", а в роках від 1898 до 1899 працював разом з І. Франком у редакційній колегії "Літературно-Наукового Вісника".

Від 1900 р. до смерті (21 серпня 1925 р.) учителював; спочатку в Чернівцях, потім у Львові, а вкінці в учительській семінарії в Заліщиках, де був директором.

Літературну діяльність почав Осип Маковей в нелегальному шкільному журналі, у якому надрукував вірш "Поклик". Його літературна спадщина велика і багатородна: поезії, публіцистичні статті, переклади, фейлетони, оповідання, новели, які увійшли до збірок "Наші знайомі", "Оповідання", "Кроваве поле", "Прижмуреним оком", а також дві повісті "Залісся" і "Ярошенко".

Проф. І. Телюк одержав державну дотацію

Н.с. Гейвен (Н. Н.) — Проф. І. Телюк, бувший заступник головного редактора УНС та почесний голова Округу УНС стейту Коннектикат, від травня 1975 р. голова Економічного департаменту Нью-Гейвенського університету одержав державну дотацію в сумі 19,500 дол. для реалізації економічно-суспільного проекту "Програма спільного зрозуміння між приватним і публічним сектором" в місті Нью-Гейвені, Конн.

Проект був схвалений Радою високого шкільництва стейту Коннектикат (Board of Higher Education)

на підставі закону, ухваленого 1956 р. для суспільно-економічних проектів.

З проф. І. Телюком будуть співпрацювати деякі професори університету і агенції публічного та приватного сектора міста Нью-Гейвен. Крім наукової праці, проф. І. Телюк є членом Планувальної комісії Нью-Гейвену, членом Екзекутиву УККА, членом НТШ, членом-основником УААУП, та ряду інших організацій. Тепер, в часі виборів посади Нью-Гейвену, він є членом фінансової комісії для перевибору посади Френка Лога.

Зустріч з Леонідом Плющем

ВАНКУВЕР:

26 серпня 1977 р.

ЕДМОНТОН:

(в українській мові)

1 вересня 1977 р.

(в англійській мові)

2 вересня 1977 р.

(в українській мові)

Датум буде подана

САСКАТУН:

Датум буде подана

ТОРОНТО:

12 вересня 1977 р.

(в англійській мові)

МОНТРЕАЛЬ:

Датум буде подана

ОТТАВА:

Датум буде подана

ВІДЧ. ОРГАНІЗУЮТЬ:

KVK (Відділ Ванкувер, UCK (Відділ Ванкувер), СУСК

Едмонтонський Комітет Подорожі Л. Плюща, Торонтський Комітет Оборони Радянських Політичних В'язнів,

Комітет Оборони В. Мороза (Монтреаль).

Доб. ДМИТРО ФОДЧУК

З нагоди 110-річчя з дня народження Директора Учительської Семінарії в Заліщиках славного поета, письменника і громадського діяча проф. Д-ра Осипа МАКОВЕЯ, його бувший студент доб. Дмитро Фодчук в Торонто зложив на невзначий вінок свого Директора 110 доларів на роз'ясування "Вільного Слова". Висловлюючи свою подяку Редакції підкреслює, що добродій Дмитро Фодчук давав велику допомогу, в грошах і матеріалі, для українських архівів і музеїв в Америці і Канаді, як теж на Фундацію Тараса Шевченка у Вінніпегу.

Бажаємо доб. Дмитрові Фодчухові доброго зоря і багатого літ, щоб міг він і надалі допомагати потребуючим українським установам!

ДОРОЖНІЧКА У ФРАНЦІЇ

Звідомлення з Парижа подає, що майже в два рази подорожувало життя у Франції за останні п'ять з половиною років. За да-

ними Загальної конфедерації праці, порівняно з січнем 1972 року розрібні ціни в середньому зросли на 93.7 процента.

ВОЛОДИМИР КОБЗЯР, ПІОНЕР І СИМВОЛ „ГАНТЕРСЬКОЇ УКРАЇНИ”, ЗГИНУВ ТРАГІЧНО В АВТОМОБІЛЕВМУ ВИПАДКУ

Св. п. Іван Володимир Кобзар

У понеділок, 15-го серпня, у вечірні години мабуть по всіх громадах в Америці поширилася трагічна вістка, що того ж дня в год. 3:30 по полудні в Гантері на доріжжі недалеко від своєї оселі „Кобзарівка”, згинув в автомобільному випадку св. п. Іван Володимир Кобзар, піонер і основоположник „Гантерської України” та її символ, колишній видатний спортсмен, славний змагун львівської „України” та ужгородської „Руси”. Несчастливий випадок трапився на бичному шля-

ху, як св. п. І. В. Кобзар відвозив „Фольксваген” одного з місцевих хлопців, які працювали в його моделі „Ксенія” помічниками в кухні. Кілька хвилин після виїзду з дому на його автомобіль наїхало в повному розгоні більше авто, яким керувала жінка, везучи — мабуть зі школи — групу дітей. Під час та в наслідок зіткнення св. п. І. В. Кобзар та його юний пасажир згинув на місці. В другому авто були, мабуть, деякі пошкодження, але подорожувати у цей хвилині ще не можна було довілатись.

Св. п. І. В. Кобзар народився у Львові 18-го січня 1909-го року, де і здобув середню і вищу економічну освіту. Вступив як незрівняний спортсмен-жонглер. До Америки приїхав з європейської скалярщини в 1949-му році і початково продовжував свою активність у спорті, аж остаточно набув оселю в Гантері та своєю ініціативою й енергією причинив до того, що ця гориста місцевість у Кетсільських горах перетворилася в „Гантерську Україну” з недавню збудованою в гуцульському стилі українською церквою та приватними послідовними багатороками українців.

ХІІ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Вінніпег: 7, 8, 9 і 10 жовтня 1977

В програмі: міністер Д. Джеймсон і Леонід Плющ та Симфонічний Концерт з Хором ім. О. Кошиця і балет „Легінь” з участю Королівського Балету Вінніпегу і Ансамблю „Русалка”.

ДЕЛЕГАТИ І ГОСТІ

Зголошуйте заздалегідь Вашу участь, пересилаючи поштою \$45.00 реєстраційної оплати до: Ukrainian Canadian Committee 456 Main Street, Winnipeg, Man. R3B 1B6

На Многая літ!

Відомий філантроп, меценат і визначний діяч та організатор — Каленік ЛІСЮК — дня 18-го серпня 1977 року відзначив 90-ліття свого народження з дружиною і приятелями у своїй оселі в Онтаріо, Каліфорнія. Бажаємо йому щастя і здоров'я до неабиякої сотні літ та успіху в його все ще активній праці!

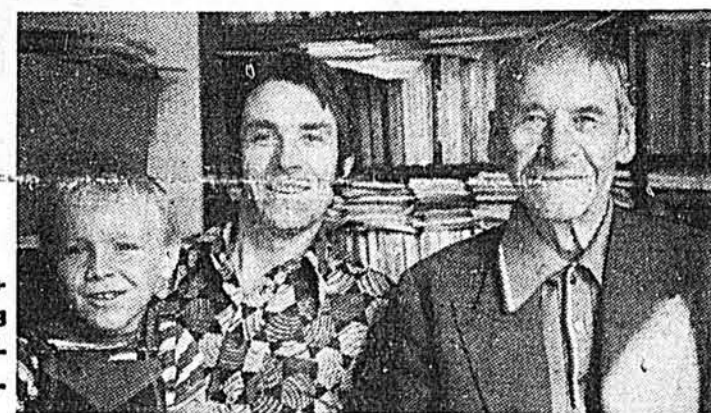
СКАРГА НІМЕЦЬКИХ ЮРИСТІВ

Європейська Комісія з прав людини передала у Європейський суд захисту прав людини у Штрасбургу скаргу групи заміснотнімецьких юристів. Вони рішучо осуджують закон про підслухування у Федеративній Республіці Німеччини.

Ця законодавча постановка обмежує таємницю листування і телефонних розмов. Вона дозволяє секретний контроль над приватною кореспонденцією і телефонними розмовами західнонімецьких громадян.

ПІДПИСАЛИ УГОДУ

27 липня в Москві підписано угоду про інформаційний обмін між державним радіо СРСР і Канадською радіомовною корпорацією СБС на 1977—1978 роки.

Відомий мистецький феномен Іван КУРОК з Франції — разом із своїм сином також малярем Ігором та майбутнім мистцем внучком Левком — відвідав Редакцію „Вільного Слова” 19-го серпня 1977 перед своїм поверненням до Франції. Були в наступному числі!

Канадський парламент не схвалив пропозиції на інтервенцію для звільнення Д. Шумука

Оттава. — Частина канадських парламентарів під час дебату в п'ятницю, 5-го серпня, відкинула пропозицію одного із своїх колег, щоб делегація уряду Канади підняла справу Данила Шумука під час запланованої вже другої стадії конфедерації в Београді в справі перевірки Гельсінкських угод.

Член палати репрезентантів, Стюарт Леггатт, з Нью-Вестмінстера, Британської Колумбії, покликався на т. зв. Постійне Зарядження ч. 43, з'ясувавши справу Д. Шумука, стверджує, що цей 63-річний український дисидент карався вже понад 27 років в совєтських тюрмах і концтаборах „за активність, яку жадне вільне суспільство не уважало б злочинною, та вимагаючи, щоб

СВ. П. ЯРОСЛАВА БАНДЕРА

Торонто, Канада (ГУ). — В середу, 17-го серпня, в одному з місцевих шпиталів померла після короткої недуги на 60-му році життя св. п. Ярослава з Опарівських Бандер, дружина св. п. Степана Бандери, вбитого більшовицьким агентом в Мюнхені в 1959-му році.

Св. п. Ярослава Бандера народилася в Сяноші 14-го вересня 1917-го року, студії закінчила у Львівському університеті. Після смерті чоловіка переїхала в 1960-му році до Торонто, де й померла після короткої недуги легень. Осиротила дочку Наталку Кушман з чоловіком Андрієм і дитини в Німеччині, дочку Лесю та сина Андрія з дружиною Марією і дітьми в Торонті та ближчу і дальшу родину.

Ольга СЕМАКА визначна діячка Організації Українок Канади і УНО у Вінніпегу, відійшла у вічність 20-го серпня 1977 року.

Вічна їй Память!

„ЛІТЕРАТУРНА УКРАЇНА” ПОГРОЗЛИВО НАПАСТУЄ БЕРДНИКА

Київ. І тоді Бердник зчинив вереск про порушення прав людини. За долами, за морями знайшлися вуха, що подули той вереск, знайшлися язички, що співчувливо зашмакали: — І справді права людини порушують! Ті-ти-ти, мой-мой-мой — яка особистість гине! А коли придивитися ближче, розібратися об'єктивніше, то не важко переконатися, що немає і не було ніякої особистості. Був і є духовий спекулянт, який давно і добровільно розминувся з усіми людськими правами і обов'язками — закінчує якийсь Микола Білкін свій довжелезний ніби „фейлетон”, а на ділі погрозовий пашквіль на Олеса Бердника, після арешту і засуду Миколи Руденка голови київської Української Групи нагляд над виконанням постанов Гельсінкської угоди в Україні, надрукований в „Літературній Україні”, органі Спілки Письменників України, з 12-го серпня 1977. Цей ніби фейлетон називається „Реліктований Месія” і в ньому на всі лади наплюють Олеса Бердника, висміюючи його як „мистика”, „пророка” і „месію”. Характеризуючи Бердника, Білкін називав його „духавним, нестерпним до чужої думки, ладним з будь-якого приводу похизуватися своєю псевдоєрудицією і продемонструвати свої персональні контакти з „нетутешніми” силами...” і далі Білкін вже говорить, як прокуратор: „Те, що згодом почав виставляти Бердник, людям найвищим могло здаватися або навмисним дивацтвом, породженням супероригінальності, або маренням божественого... Проте, це була система, глибоко продумана і психологічно обгрунтована, що базується на паразитній філософії бродячих юродливих минулого... Пахоші масної іншукі були їхнім дороговказом і, пришвартавшись до кухні обтованої, розчісу-

Олесь Бердник

чи п'ятірними кошлаті бороди і сьорбаючи голодну слиною, починали бенджити сонну уяву господіні розповідями про дива заморські...” В далішому Білкін закладає Бердникові, що він „ординарний плагіатор і плагіував саме в тих далеких улюблених купецьких вдів”, а вкінці, прокурорське обвинувачення: „Працюючи вітражистом у київському комбінаті монументально-декоративного мистецтва, Бердник напровесні цього року умудрився два тижні прогуляти. В повітрі запало... доганою. Прогуляв ще. Хто зна, в яких там астральних сферах микався чоловік, в яких потойбічних світах носило його, але робота, що мала б бути ним виконана, стояла. Цього разу в повітрі запало... звільненням”.

Виступи хулюських літераторів в пресі проти своїх натаварованих режимом колег завжди досі були словами, що попередили „діло” КГБістів. Надрукована тепер в „Літературній Україні” напасть на Бердника викликає оправдані побоювання, що похід режимних погромників проти київської Громадської Групи не закінчиться засудом Руденка і Тихого та арештом Маринюча і Матусевича.

УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИ В ЯПОНІЇ

До Японії на гастролях прибула балетна труппа Київського державного академічного театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. Перший спектакль майстрів балету столиці України — „Лісова пісня” М. Скорупського був поставлений на сцені одного з найбільших концертних залів японської столиці — „Токіо бунка кайкан”. Глядачі тепло прийняли колектив київського балету.

Крім Токіо, українські артисти виступлять в Йокогамі, Осаці, Кіото, Нігата, Саппоро та інших містах країни. У програмі гастролей, які триватимуть понад місяць, балетні вистави „Лебедіне озеро” і „Лускунчик” П. І. Чайковського та концертні номери.

Київський балет виступав в Японії уже втретє. Перші гастролі відбулися в 1972 році, другі — через два роки.

Курс сучасної української прози в Оттавському університеті

Оттава (ОУПС) — В тутешньому Оттавському університеті відбувся курс сучасної української прози для кандидатів на докторські й магістерські ступені в Департаменті

славистики й модерних мов. Курс провадив професор-гість Яр. Рудницький із Вінніпегу. Між студентами були кандидати з Канади, Америки й Австралії.

БУКОВИНСЬКО-УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА

BUKOVINIAN UKRAINIAN SOCIETY
2336-A Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1P3

ЗУСТРІЧ БУКОВИНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ

Субота 3-го, неділя 4-го і понеділок 5-го вересня 1977 року.

ПРОГРАМА

Субота 3-го вересня
У приміщенні Православної громади на вул. Бетірт ч. 404
10 год. ранку — РЕЄСТРАЦІЯ
12:30 по пол. — ВІДКРИТТЯ І СПІЛЬНИЙ ОБІД
7 год. ввечері — БЕНКЕТ
гол. доповідач: мгр. Дмитро Яремчук
„На весело” — мгр. Олександр Ковальський
ЗАБАВА — оркестра Мирослава Данилюка
Неділя 4-го вересня
На оселі „Київ”,
гайвей ч. 5 біля Торонто
12:30 по пол. — ОБІД
2 год. по пол. — МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА (на дозвіллі)
3 год. по пол. — ЗАМАГАННЯ (спортивні, розвагові)
Буфет з напінками відкритий ціле пополудне
Понеділок 5-го вересня
Місто Торонто
ВІДВІДИНИ Канадської Всенациональної Вистави.

Ціна реєстрації включно з бенкетом, обідами та транспортом (без нічлігів): \$40.00 від пари, \$20.00 від особи.
Про ближчі інформації та резервації просимо писати на вищеподану адресу, або телефонувати до п. Ярослава Ковалю на телефон підприємства „Чолкан Іншуренс” у Торонті: 763-5666 (код: 416).

КОМІТЕТ

Події і люди

Державний департамент вдоволенний заявою Брежнєва

Вашінгтон. — Державний департамент ЗСА заявив в середу, 17-го серпня, офіційне становище до промови генерального секретаря ЦК КПРС і голови Президії Верховної Ради СРСР Леоніда Брежнєва, яку він виступив на святковому обіді в честь привітання президента Югославії Тіта в Москві, заторкуючи в цій промові деякі аспекти американсько-радянських відносин і хваллячи президента Картера за його старання поправити ці відносини між обома країнами. Брежнєв нагадав особливу на виступ президента ЗСА в Чарлстоні, Південна Кароліна, в дні 21-го липня ц. р., де Картер, виступаючи на конференції стейт-лів законодавців південних стейтів,

Совєтський дипломат одержав право азилу в ЗСА

Вашінгтон (Кампала). — Урядові совєтської амбасаді в Уганді ще минулого місяця звернувся до американських властей в справі одержання політичного азилу в ЗСА, одержав це право і від 21-го липня перебуває в Америці — повідомив Державний департамент в четвер, 11-го серпня.

Хоча речники Державного департаменту відмовилися подати прізвище

РОЗМАЙТТЯ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

У Львівському державному музеї народної архітектури та побуту відкрито виставку українських народних музичних інструментів — від давніших часів до наших днів. Зокрема, тут експонуються інструменти українських майстрів Івана Скілара (Київ) та Василя Герасименка (Львів), чий бандурі відомі в усьому світі.

Відбулася наукова конференція "Музичні інструменти України".

СССР має новий шлях

Восенишній кореспондент німецької газети "Ді Вельт", фон Брокдорф повідомив, що совєтські підводні судна знайшли новий шлях переїзду на Атлантичний океан. Досі всі совєтські воєнні судна мусили переїздити біля Гренландії, де є велика морська воєнна база НАТО й військ НАТО могли контролювати переїзд всіх совєтських воєнних суден. Тепер совєтські підводні судна зійшли новий шлях переїзду по північному судні Північного океану у віддалі 450 миль від Північного полюса в напрямку Лабрадору. Цей шлях із північних совєтських баз на Атлантичний океан є значно коротшим, як об'їзд по Гренландії. Командування НАТО ані підтвердило, ані не заперечило інформації кореспондента.

МИСТЕЦТВО

Маларство, поезія і театр — полет, розжар і динамізм — Як нерозривна цілість мистецтва.

За творчістю вмирали найкращі таланти — генії!

Я творчим воїном ішов крізь "холодні ночі" і фронти.

Мистецтво — зеніт-сила проти злості людської обманливості...

На мистецтво вандали і дискримінація менті.

Я на пошану будував святилище: Академію Мистецтва — МЕЗО-МУЗ

і Академічний Театр висот, на що не дозволяла панщина.

В 77 р.

Володимир Воронюк

ЯК ОДЯГАЛИСЯ УКРАЇНЦІ В ДАВНИНУ?

"Довгана", "крашенця", "бавніля" — не кожний може здогадатися, що все це назви одного й того ж народного вбрання — сорочки. До речі, існувало майже 50 назв цього найстарішого виду шитого одягу, які могли розповісти про матеріал — "полотнянка", "сукнянка", про спосіб крою — "довгуля", "курта", про колорит і художні прикраси — "морщинка", "вустав'єнка". Українська спідниця, наприклад, на Волині називалася "буркою", в центральному Придніпров'ї — "пахом", а в гірських районах Львівщини — "бленником". А всього на Україні налічується близько сотні назв спідниць і майже 150 — жіночих головних уборів.

Про все це розповідається в етнографічному довіднику "Український народний одяг", складеному і підготовленому до

друку Львівським музеєм етнографії і художнього промислу АН УРСР.

При підготовці довідника було використано твори фольклору, художньої літератури, історичні праці, колекції одягу з різних музеїв і матеріали, зібрані безпосередньо під час етнографічних експедицій.

У наш час кращі традиції українського народного одягу докладно аналізуються і узагальнюються художниками-модельєрами багатьох будинків моделей та промислових підприємств республіки. Творче використання принципів народного моделювання дає можливість значно розширити асортимент красивих і зручних форм сучасного одягу.

Поверхня земної кулі становить 500 мільйонів квадратних кілометрів. На воду припадає 361 мільйон, тобто 71 процент.

КНИГА ПРО БОЙКІВЩИНУ

Дослідженню історії, економіки і культури трьох бойківських районів Львівщини — Сколівського, Старосамбірського, та Турківського — присвячена монографія, яка вийшла у видавництві "Наукова думка" під назвою "Населення українських Карпат XV — XVIII ст.". Її автор — львівський вчений, доктор історичних наук, директор Державного музею етнографії та художнього промислу Академії наук УРСР Юрій Гошко.

В своїй праці він спростує поширену свого часу на Заході теорію про так звану "Волоську колонізацію" українських Карпат, автори і прихильники якої схилювалися довести ізоляційний характер заселення цього району.

Кипрські турки домагаються

Тегеран, Іран. — Ройтер інформує, що лідер кипрських турків Рауф Денкташ заявив в інтерв'ю, опублікованому тегеранською пресою, що вже наспів найвищий час, щоб проголосити турецьку частину Кипру самостійною державою. "Проблема, перед якою ми тепер опинилися", — заявив Денкташ, — є продовжувати безплідні переговори, які опинилися

останньою в сліпому куті, або поділити Кипр на дві частини і турецьку частину проголосити самостійною державою. Іранський щоденник "Растагкіз", який помістив інтерв'ю з лідером кипрських турків, цитує Денкташа, який пише, що "вже наспів час для такої розв'язки і лідери кипрських турків старатимуться приготувати турецьке населення для підтримки їхньої ідеї".

Дослідник висвітлює такі важливі питання, як період особливо жвавого заселення середньовічної Бойківщини, становище краю у XV — XVI століттях, правові відносини, соціальну структуру та етнічний склад населення, розповідь про матеріальну й духову культуру бойків, тобто їх поселення, садиби, житла, одяг, побут, звичаї та обряди.

Зараз Юрій Гошко займається дослідженням середньовічної Гуцульщини та Лемківщини.

За професійне знання!

За розвиток Культури!

АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ — МЕЗО-МУЗ

Володимира Воронюка

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР — МУЗА-МУЗ

ОГОЛОШУЄТЬСЯ НАБІР ТАЛАНТІВ!

Відкривається перша і єдина 5-річна АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ в Торонто, Канада.

АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ з цілоденним навчанням професійного диплому під керівництвом мистця, актора і режисера Володимира Воронюка.

Академія ділиться на ВІДДІЛИ і ФАКУЛЬТЕТИ: Факультет ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА: Станкове, Декоративне і Фреско. Теорія і практика. 12 предметів, у тому Історія Світового Мистецтва.

ВІДДІЛ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА: ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР — теорія і практика, в тому Історія Старинного Театру.

При Академії Мистецтв ВІДДІЛ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА ОГОЛОШУЄ НАБІР студентів на КЛАСИ: ДРАМА (акторство і режисера), БАЛЕТ, НАРОДНИЙ ТАНОК, МУЗИКА, СПІВ (ліричність). Широкого застосування теорії і практики з завершенням — ДИПЛОМ звання професії. Ці творчі сили з вишколу творитимуть професійно-творчі постійні колективи п. н. АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР МУЗА-МУЗ на еміграції.

Хто любить сцену, хто любить мистецтво, хто хоче пізнати свій талант і набути мистецько-академічну освіту? Перша і єдина нагода звання академіка всіх галузей творчої культури — до висот світової літератури: усіх напрямків і стилів в пошуках нових творчих доріг. Те чого в нас до того часу не було.

З ГОЛОШЕННЯ надсилати листовно (листи рекомендовані — "registered") до кінця грудня 1977 року.

ПОВІДОМЛЕННЯ:

ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА розіслав інформаційні відповіді на отримані листи. Хто не отримав алікацій, хай зголоситься телефонічно. Подасмо до відома, що окремі будинки Академії не устійливі, і щойно в січні 1978 р. буде в постійному приміщенні — ДЕКАНАТ МИСТЕЦТВА.

АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ — МЕЗО-МУЗ

ОГОЛОШУЄ, що ВІЙСИ без вступного іспиту на ПІДГОТОВНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ РІК НАВЧАННЯ приймаються до 30-го грудня 1977. Кандидат має подати дату свого народження, як теж адресу і телефон.

Вік студентів від 16 років життя вгору. Без різниці на національність. Заяви писати українською, англійською або польською мовами. Буде впроваджено навчання англійською і французькою мов.

Тимчасова АДРЕСА: 81 Markham St., Toronto, Ont. M6J 2C4

Телефон Ректорату: 364-0645

П. С. На запити: Чому Академія на еміграції? Подасмо, — в нас цікава ціла поглядів і розуміння на МИСТЕЦТВО і ТЕАТР! Я наведу один приклад: В Торонто по шпиталях працюють "клінери" (замітці) по 10, по 18 років, і минулого року Заряд Шпиталів вислав тих всіх "клінерів" на вишкіл, на науку до Школи Клінерства. А в нас — мистець, актор, мистецький керівник і т. п. не потребують жодної Мистецької Школи. От — горизонт нашої духовості, і то в культурному світі, де нам дають допомогу, вигоди і всі можливості набути кваліфікації і то за допомогою уряду. Не інакше мається з дописувачами, що переважно без мистецької освіти пишуть рецензії, статті на мистецтво, на театр. І вони надають титули і звання: не законно — маестро, мистець, актор, мистецький керівник і т. д. і наші редактори радо їх друкують в газетах, і так званих "книгах"! А професіонал доступу там не має. Тому то ці незнайки, аматори проти творення Української Академії Мистецтв в Канаді. І тому ОГОЛОШЕННЯ не передувало наша жодна українська газета. Гроші, і тобто "патріотизм"! проти розбудови культури.

Але не можна промовчати і те, що в нас є і люди духово інтелігентні, любителі мистецтва і культури. У зустрічі мене вітали з окликом радості: "пане Воронюк, ви робите велике діло! Яка шкода, що не всі розуміють. Коли в нас... і ви писали про "титили"... І всі як один, аж смішно... І тепер ніхто вас не підтримує". Так, я буду кузньою культури на велику скалю — на всі галузі мистецтва — для людей і творців на постійну творчу працю, з надією, що наш Канадський Уряд на ту велику шляхотну ціль допомоги не відмовить.

Володимир Воронюк

Тут відати

APPLICATION

To _____ Date _____
Rector of the Academy of the Arts — Meso-Muse
in Toronto

Name _____

Date of Birth _____ Nationality _____

Education _____ Languages known _____

I wish to apply to course _____ Faculty of Art-Painting
Drama (Acting, Regisseur)
Music, Ballet, Folk dancing, Singing (Conductor).

My present address _____ Tel. _____

Signature _____

ПОДАКА ЗА ШЛЯХЕТНЕ РОЗУМІННЯ!

Цією дорогою складаємо щирісердечну подяку Високодостоїнним Панам Редакторам "Канадського Фармера", що передрукували безплатне оголошення з "Вільного Слова" в часописі "Канадський Фармер" про набір талантів до першої і єдиної Академії Мистецтв — Мезо-Муз, що відкривається в Торонто, Канада.

Хрестомісія Академії Мистецтв

ІВАН ВОЛОДИМИР КОБЗЯР

народжений дня 18-го січня 1909 року у Львові.

Покійний — загально відомий, всіма люблений і шанований, колишній член УВО та ОУН, учасник боїв за волю Карпатської України, чинний футболіст команди "Україна" у Львові та команди "Русь" в Ужгороді, піонер українського поселення в горах Кетскі, Опечалений Родина висловлює своє глибоке співчуття

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД БРАТСТВА КАРПАТСЬКИХ СІЧОВИКІВ

Німець втік з італійської в'язниці

Бонн, Зах. Німеччина. — Герберт Каплер, колишній полковник німецької військової формациі СС, який був засуджений на довічне ув'язнення за вбивство 335-ох італійців під час Другої світової війни, зник з військового шпиталю в Римі в понеділок, 15-го серпня, і опинився в Західній Німеччині.

Г. Каплер, якому 70 років, хворів на недуго пістряка і важив 106 фунтів. Речник уряду Західної

Німеччини, підтверджуючи присутність Каплера в цій країні, заявив, що про це повідомила його дружина, 52-річна Аннелізе Каплер, не подаючи ближчих інформацій. Натомість міністер оборони Віто Ляттаніо заявив під час пресової конференції в Римі, що Каплера викрала із шпиталю його дружина, яку він назвав "дуже кременною жінкою", і автомобілем перевезла до Західної Німеччини.

Газопровід попри Аляска Гайвей

На спеціальній сесії палати послів в Оттаві рішено, що газопровід з півночі повинен бути збудований попри Аляска Гайвей, від Прудом Бей, через Давсон, попри Форт Нелсон, західно Альберту, а відтак попри Келгарі і там розгалужиться на два боки: одна в Альберти через Саскачевей і Манітобу, а друга до західного бережжя в Америці.

РІЧНИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС БУДЕ НАСТУПНОГО ТИЖНЯ

THE ANNUAL MUNICIPAL ENUMERATION STARTS NEXT WEEK

Річний муніципальний перепис почнеться у вівторок, 6 вересня 1977. Впродовж цього місяця, переписувач, який має належну виказку ідентичності, завітає до вашого дому на кілька хвилин, щоб перевірити основні інформації, потрібні для:

- * призначення податків на освіту від посілостей поміж публічними і сепаратними школами,
- * розподілу провінціальних грентів для локальних урядів, щоб допомогти фінансувати локальні податкові рахунки,
- * підготовки ліній присяжних і
- * популярності інформацій, потрібних для інших муніципальних програм.

Переписувач повинні отримати такі інформації, як прізвище, вік, статус посілостей (то є: власник чи внаймач), підтримка школи і замешкання всіх членів домашнього господарства.

Коли переписовець відвідає вас, просимо перевірити, щоб усі ті інформації в Повідомленні Перепису були коректні. Якщо так не є, перевірте їх та скорегуйте зміни.

Якщо вас нема вдома, Повідомлення залишать для вас. Якщо зміни є, хоч нечіткі, просимо поробити їх і вислати Повідомлення Перепису якомога скорше в задресованій і оплаченій вами запискою листі, залученій до Повідомлення. За ближчіми інформаціями зверніться до вашого локального бюро оцінки майна для оподаткування.

Ministry
of
Revenue

Ontario

THE OSHAWA TIMES, SATURDAY, AUGUST 13, 1977

Poland's Famous Cities Are Not Their's At All

Sir:

It was most interesting to discover recently that certain old-country imperialistic tendencies die hard, even in modern, multicultural 20th century Toronto.

The case in point was the Polish Krakow Pavilion at that city's much famed Caravan festival held here some weeks ago. On the cover of the pavilion's official program handed out to all visitors was an interesting heraldic design depicting some of Poland's most famous cities. Prominent among these were the cities of "Lvov" and "Tarnopol". As any Ukrainian will promptly tell you, these are two of Western Ukraine's oldest and most famous cities. Historically, linguistically, and culturally, there can be little question as to their ethnic identity.

It is true that at one time in history, due to military

conquest, a good part of Western Ukraine was under Polish subjugation, including the two cities in question. Nonetheless, the claim that they are Polish is a ludicrous as asserting that Paris, Amsterdam or even Warsaw, for that matter, are German cities, since they were once under the German Yoke. Using this same type of reasoning, with Genghis Khan as the historical basis, the Mongols could easily claim that most of Asia and Europe are actually Mongolian.

In purveying this kind of fallacious and chauvinistic historical misinformation, the organizers of the Krakow pavilion are doing the cause of ethnic harmony and co-operation in Toronto a grave injustice. Caravan should be free of this kind of old world imperialistic exhibitionism.

MYKOLA DZIAWA
Ajax

ВІЛЬНЕ СЛОВО

Незалежний український часопис (давніше "Український Робітник"), заснований 1934 року. Виходить кожної суботи. Видавничий Спілка "Вільне Слово" в Торонто.

Ukrainian Independent Weekly (formerly "Ukrainian Worker"), founded 1934. Published every Saturday by the Toronto Free Press Publications Ltd.

Д-р Василь Бойко, голова Спілки

Dr. William Boyko, Chairman and President

Д-р Степан Росоча, видавець і головний редактор (з 1960 року)

Dr. Stephan Rosocha, Publisher and Editor-in-Chief (since 1960)

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА: YEARLY SUBSCRIPTION: в Канаді \$ 12.00, в ЗСА \$14.00, в США \$14.00

"Vilne Slovo" • 196 Bathurst St. • Toronto, Canada M5T 2R8 Tel.: 368-7282

Редакція за оголошення не відповідає

Марійчині співанки

Жили у закарпатському містечку Великий Березний три брати і сестра їх Марійка. Звичайна лемківська родина. Вирости і роз'їхались по всіх-усюдах. Іван став інженером. Живе у Львові. Федір — журналіст у Києві. Василь працює в Ужгороді, викладає у професійному училищі. А Марійка вивчилася на співачку. Голос у неї сильний, дзвінкий. Ше у школі завжди на концертах виступала.

Любили люди її співанки. Хто ж навчив їх дівчину? Дерева у лісі, що шумлять своїм верховіттям, гірський потічок, що срібно видзвонює свою нехитру мелодію — весь той край, де народилася Марійка Зубанич і що зветься милим і дорогим її серцю словом — Карпати. А ще — мати з дитинства наспівувала своїй єдиній дочці лемківських пісень.

Співала Марійка з радістю, з насолодою, та не думала ніколи, що то стане її професією. Після школи працювала на меблевій фабриці в рідному містечку. При фабриці самодільний ансамбль пісні і танцю був. "Ужанська долина" називався. А в ньому найкраща солістка — Марійка. Виконувала вона тоді разом із хором пісню "Сте-

пом, степом...". Перше місце в обласному конкурсі за це дістала.

Так минули два роки. "Вчитися тобі треба", — говорили їй люди. Та й сама Марійка почала задумуватися над своїм подальшим шляхом у житті. Поїхала до Ужгорода. Поступати до музичного училища. Її зарахували відразу на другий курс.

Заняття в училищі розкрили переді мною глибини музичного світу, — пригадує Марійка. — Я полюбила класику, почала співати оперні арії, романси. Ніколи не забуду викладачів своїх. Вдячна їм за науку. Потім — Львів, консерваторія.

Ось вона сидить переді мною. Струнка, темнокоса дівчина з чорними очима. Їй трошки сумно і водночас радісно. Сумно, бо важко із друзями хорошими розлучатися. Шість років мов один день минув: і нині Львів залишається позаду. А радісно тому, що повертається Марійка до Ужгорода, співатиме у філармонії. Сама собі обрала це місто — все-таки ближче до матері.

Як тільки видається вільна хвилинка, Марійка одразу до неї. І починає порпатися по хазяйству: смачну їжу готує,

прибирає в кімнатах. Та все легко, наче граючись: немає для дівчини, крім пісень, звичайно, улюбленішого заняття, ніж господарські справи.

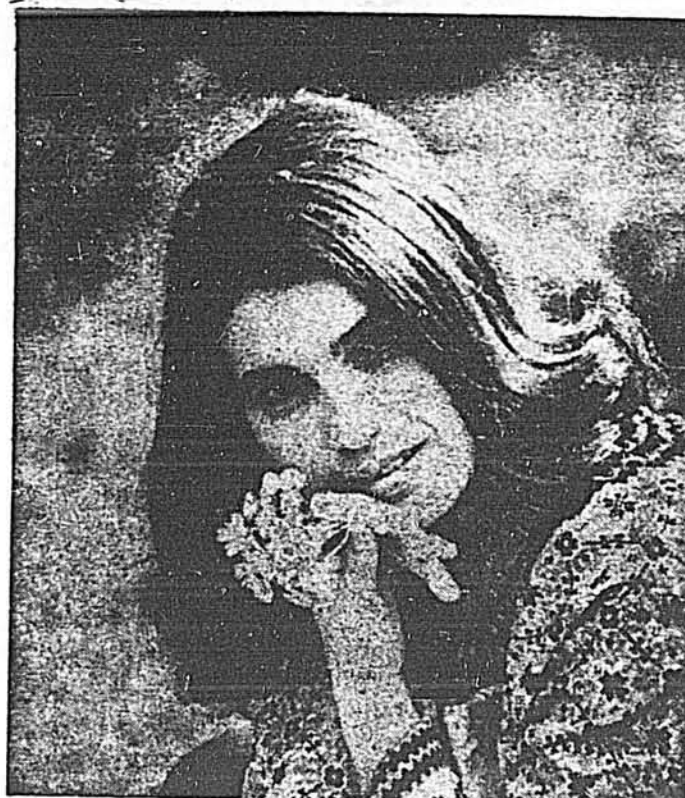
Для матері ж приїзд донечки — свято. Пишається Марією стара лемкиня. Раділа і її вдалим виступам у Сполучених Штатах, що відбулися 1975 року. Марійка ще студенткою була. Поїхала вона туди разом із львівським співаком і композитором Іваном Поповичем від Товариства "Україна" на фестиваль лемківської пісні, який проходив поблизу Нью Йорка.

Молода співачка виконувала сучасні й старовинні пісні: українські, російські, чеські, словацькі і, звичайно ж, лемківські. Тепло приймали її в Америці.

Не забуде ніколи Марійка післяконцертних зустрічей із земляками, щирих бесід, коли люди цікавилися життям рідної сторони. А ще просили заспівати "Люблю я тебе, Україно".

— Кожна справа виконувалася, якщо її робити з душею, — пояснює свої успіхи дівчина.

Марія надзвичайно вимоглива до себе. Ніколи не заспокоюється на досягнутому, постійно пра-

МАРІЯ ЗУБАНИЧ

гне до досконалості, бо надто любить мистецтво.

Її серце по вірнях наповнене піснями. Співала їх і на концертних сценах, і по телебаченню, записувалася на радіо. У дипломі, який в цьому році отримала Марія Зубанич, сказано, що вона може бути як камерною, так і оперною співачкою. До того ж має право викладати у музичних закладах. До речі, сама дівчина навчалася у класі відомої співачки, лемкині за походженням, Марії Байко, яка виступає у складі відомого тріо разом із своїми сестрами Ніною та Данилою.

Дипломною роботою

Марійки Зубанич була партія Донни Анни в опері Моцарта "Дон Жуан". Виконувати її дуже важко, але, незважаючи на це, дівчина співала блискуче і отримала найвищу оцінку педагогів.

— Ні як не можу звикнути до великих міст, — зізнається Марія. — Думки мої лінуть у Карпати, до рідних, милих з дитинства місць. Як добре ходити наодинці по лісі. Або просто на гори дивитися.

Люблять Марійку люди. Вона весела й привітна, з гумором. Про таку кажуть: "З вогником".

Л. БЕЛЬСЬКА.

ІВАН ПОПОВИЧ

МИТЦІ З УКРАЇНИ НА "ФОЛЬКЛОРАМІ" У ВІННІПЕГУ

Випадково з Ужгороді стрів Івана Поповича, свого земляка — молодого композитора й співака з Іршавщини. Іван, дарма що виповнилося небагато — якихось двадцять сім — уже написав чимало пісень, співав їх у Києві і Москві, був незмінним учасником усіх популярних музичних телепрограм, Х Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Берліні, міжнародного фольклорного фестивалю в Сполучених Штатах...

У рідному фестивалі найігу взяли участь митці з України — молоді співачка Марія Зубанич і молодий співак — композитор Іван Попович — обом з Львова. Вони виступали на концертній відкритті "Фольклорамі", який відбувся в неділю, 14 серпня 1977 р. в Сентеніал Концерт Гал.

Територія Туреччини має 301,381 квадратних миль (для порівняння — територія Онтаріо має 412,000 квадратних миль). 97 процентів території Туреччини знаходиться в Азії, 3 проценти в Європі. Населення країни — 41 мільйон.

laki (skewed roast pork), moussaka, washed down with cloudy Greek whisky, named "ouzo."

The Dutch pavilion also has entertainment with the Dutch 'Klompers' Dancers, under the direction of Frank Tervort. They dance their "riepe garsten" or harvest dance to ensure good crops and the "de specht" (woodpecker) dance telling a story of the making of wooden shoes.

WINNIPEG FREE PRESS, THURSDAY, AUGUST 18, 1977

Superb Kiev dancers thrill with high-spirited joy of life

By RITCHIE GAGE

Slavic people have made hard work and good food a virtue in Manitoba and when they celebrate — they really celebrate.

The Ukrainian-Kiev, and Poland-Warsaw pavilions are at the top of the festival of nations popularity list.

A four-block lineup is not uncommon early in the evening.

Between 3,000 and 5,000 attend the nightly performances.

Kiev has a superb folk dancing ensemble in the well-practised, high spirited Canadian Ukrainian Youth Association Dancers in full Kossack festival regalia.

Ukrainian folk dancing is celebrated for its verve and

athleticism which has inspired superlatives whenever it is done well, and the young Kiev dancers didn't let tradition down.

The young participants kick high, whirl, smiling, carefree and happy in their rainbow-colored costumes accented with high red leather boots.

The dancers' shirts are decorated with Ukrainian embroidery dominated by red. The Warsaw pavilion also has folk dancing entertainment with the spirited Polish Youth group Iskry.

Kiev has a dance for the public after the stage show is over about 11 p.m. while Warsaw offers dancing for the public between shows and a polka is a fine way to

share the high-stepping mood of Folklorama.

For \$1.50 at the Kiev pavilion you are offered a combination plate of perogies, holubchi (cabbage rolls), and sliced-fried kubasa. While at Warsaw two fat, saucy cabbage rolls cost \$1.

There is traditional vodka at both pavilions.

You can feast on sweets such as "stozki" — a deliciously rich chocolate peaked dainty made specially for the Polish pavilion.

At both pavilions there is a full display of ethnic handicrafts such as weaving, national costumes, and decorated Easter eggs.

The food at the Greek pavilion is equally as tasty with stuffed green peppers, sou-

Сидять зліва до права: Оленка Кравченко (СУМК, принцеса), Павліна Андрусак (УКУ, принцеса), Ніна Мельничук (Плест). Стоять: Христина Корбутак (МУН), Маруся Яшик (СУМ, "міс Кіїв"), Марта Васильківна (Дит. театр).

Труднощі Мелхіті

(УПБ, Рим) — Лондонський Таблет із 25 чervня ц. р. подає, що мелхітський католицький Архієпископ в Ньютоні (Массачусетс) Йосиф Табіл скаржиться, що пів мільйона мелхітів в ЗСА перейшли на православ'я. Причиною того є строге становище Ватикану до жонатого священства, яке мають також мелхіти. Мелхіти боронять свої давні традиції згідно із заповненнями II Ватиканського Собору про зберігання східних традицій у їхніх Церквах. Східні Церкви все мали жонате священство, але Ватикан заборонив продовжувати цю традицію в західних країнах, до яких мелхіти емігрували, — заявив Архієпископ. Дальше Архієпископ сказав: "Мелхітська Греко-Католицька Церква, яку встановлено, як дієцезію в Ньютон є природною й нормальною дочкою Антіохійського Патріархату, Александрійського й Єрусалимського. Цей живий зв'язок із Церквою Матір'ю не може бути уневажнений ніяким іншим правовим зв'язком в ніякий спосіб, бо працює для життя, а не творить його".

Ця найновіша диспуа мелхітів із Ватиканом постанала внаслідок недавнього священства мелхітського жонатого священства із Брукліну. Свячення відбулися у Монтреалі й їх ухвалив Патріарх мелхітів Максимос V Габі.

The colorful Canadian Ukrainian Youth Association dancers in full Kossack regalia have wowed the crowds at the Kiev pavilion.

ГЕИ ДО ШКОЛИ. ШКОЛЯРИ!

І. Єлішевський

ПРОМОВА НАД МОГИЛОЮ СВ. П. МГР-А ОЛЕКСАНДРА ПІДГОРОДЕЦЬКОГО, ЯКУ ВИГОЛОСИВ КОЛ. ПОСОЛ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОПМУ Д-Р ОЛЕКСА ЯВОРСЬКИЙ

Жалібно Громо!д!

Мені припав сумний обов'язок попрощати в далеку і невідому дорогу свого Найкращого Друга і Приятеля та нашого громадського діяча

Св. П. Олександра Підгородецького.

Прикре це зв'язання головно тому, що покинув Він нас нагло, та що відійшла з того світу людина ще в такому віці, що могла ще дати своїй спільноті багато добрих думок.

Св. П. Олександр Підгородецький, це укінчений магістер прав, якому польська окупаційна влада, своїм розпорядженням, що адепт адвокатури мусів наперед відбутися судовою практикою, — загорнула дорогу до адвокатури. Цей розпорядок був спрямований на те, щоб не допустити молодих українських адвентів права до адвокатури, а тим самим позбавити наш нарід того провідного елемента, яким були адвокати.

Та Покийний знавав за свою студентську і громадську діяльність ще тяжкого, бо фізичного удару. З вибухом війни був Він засланий до польського концетраційного табору в Березі Каргузькій, в якій бито і морено голодом наших громадських і політичних діячів. Вертаючись з Берези, хворим опікувалась Його теперішня жінка Ніна.

На еміграції, в вільному світі найшовся Він досить пізно, бо по заняттю наших західних українських земель більшовиками. Він таки не пішов на еміграцію, бо захворів на тиф, де захопила Його більшовицька влада. Та коли більшовицька влада зачала добиратися до Його минулого, він втік до Польщі, а звідси виїхав до Австралії, а відтак до Канади і осів у Торонті, в надії, що тут приміститься в якійсь громадській інституції, серед своїх. Та тому, що всі так звані горішки "сидальниці" були вже заняті, Він не зражується і різною, також фізичною працею заробляє на щоденний хліб.

Громадянсько Він все і всюди був активний: працює в Суспільній Службі, Пласт-Прийяті, організує Бесіду, бере участь в різних громадських зібраннях, та забирає голос на них, щоб своїм знанням і досвідом поділитися з іншими.

Всі свої думки на різні громадські і політичні теми, висказав Він в своїх статтях як журналіст. Під тим оглядом Він наш покійний філософ Сковорода, який пером сформулював в пресі цілий ряд громадсько-суспільних думок, які хотів видати окремою збіркою під заголовком "Листи до Сина". В тому заголовковому числі Він писав: "Сину мій дорогий, до Тебе летять мої думки, щоб передати Тобі капітал-скарб могого життя, як добро, яке одне покоління, що відходить, зобов'язане передати поколінню, яке приходить йому на зустріч, щоб історія на акомусь відтинку покоління не зупинилася, чи обірвалася і щоб Ти не потребував починати від себе".

Він розумів добре, що найбільшою нашою історичною трагедією був брак мосту між поколіннями і що кожне покоління хотіло починати історію від себе і навіть проголосувало свою власну державу.

Тож і своїм завданням вважав Він звернути увагу на потреби історичної тяглості і традиції. І тому звертав Він увагу на конетність основного перегляду наших політичних і соціально-економічних ідеологій. Та нагла смерть перервала цей Його замір. Та я думаю, Дорогий Друже, що такі найдеться гурток Твоїх приятелів, який цей Твій замір зреалізує.

А покищо прощай, а коли засядеш в одній з осель нашого Отця Небесного, проси Його про кращу долю для нашого народу, а передовсім про розум для Його провідників, щоб вони злучили нас в одно.

Повідомляємо Громадянство, що ПАНАХИДА відправиться на сороковий день і в день Його народження дня 9 вересня о годині 7 вечора в церкві Св. Покрови.

СITY OF TORONTO

ПОВІДОМЛЕННЯ У СПРАВІ ЗАБИРАННЯ СМІТТА

Тому, що понеділок 5 вересня є вільним днем від праці ("Сівік Сервіс"), цього дня сміття збирати не будуть.

Збирання сміття призначене на понеділок відбудеться у вівторок, а призначене на вівторок відбудеться у середу.

Також не будуть забирати газети, обсмисті речі, холодитники, електричні предмети, дерево, куші, і т.д., у середу, 7 вересня 1977. Це будуть забирати у середу, 14 вересня 1977.

Ваша співпраця у виношенні сміття (гарбідчу) на правильне місце і у відповідний день, буде прийнята із вдячністю.

R. M. BRENNER
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Нові марки волинян у Вінніпегу

Для відзначення 25-ліття Інституту Дослідів Волині видано 5 марок з портретами

визначних земляків: поета О. Стефановича, поетеси О. Лятуринської, письменника У. Самчука, мистця Л. Молодожанина і емблеми Інсти-

титу. По чотири марки в бльочку. Рисунок до марок виконали І. Піп і І. Онуфрійчук. Наклад по 125 бльочків. Ціна бльочка 1 дол.

В минулих роках було видано 8 марок: Почаївська Лавра, Герб Волині, Острозька Біблія, Король Данило, проф. А. Кримський, погруддя Митрополита Іларіона (виконане Л. Молодожанином), Чудотворна Ікона Почаївської Богоматері і жовто-блакитну марку, яка відзначає 25-ліття Т-ва "Волинь", а також 100-річчя Вінніпегу.

Адреса замовлень:

Research Institute of Wolyn
P.O. Box 606
Winnipeg, Man., Canada
R3C 2K3

Контест у писанні оповідань

Жіноче Товариство Альфа - Омега (абсолютноки університету українського походження) з а р я д жають контест або конкурсе писання оповідань на тему життя і побуту українців у Канаді. Ціллю цього контесту є поширювати українську культуру і творчість.

Правила контесту такі:

1. Апліканти мусять бути віку не пнижче 18 років і замешкані в Канаді;

2. Оповідання мусить бути про правдиве пережиття, але вільно вживати псевдоніми.

3. Оповідання мусить бути не коротше як 3,000 і не довше як 4,000 слів.

4. Оповідання може бути в українській або англійській мові. Якщо воно в англійській мові, то мусить бути писане машинкою, на два відступи, і на одному боці

паперу. Якщо в українській мові, то може бути писане рукою, так довго як писання читке і виразне, не густо писане, і на одному боці паперу.

5. Буде три нагороди: перша — \$200, друга — \$100, третя — \$50.

6. Якщо автор хоче звороту свого рукопису, він мусить залучити поштові марки на зворот разом з адресованою конвертою.

7. Рукописи мусять бути прислані перед 1 січня, 1978, і мусять мати ім'я і прізвище автора, адресу, поштовий кодекс і число телефону. Рукописи посылати на адресу:

Alpha Omega Women's
Alumnae, Study Group
c/o Mrs. Darcia Ratusky
60 Hillhouse Road
Winnipeg, Man., R2V 2V8

Канадський Державний Архів одержав папери М. Єремівца

Оттава (БЮС). — Національний Етнічний Архів при Канадському Державному Архиві в Оттаві одержав папери Михайла Єремівца, бывшего секретаря Директорії Української Народної Республіки та амбасадора УНР до Італії. Це Єремів в січні 1918 р. виголосив Четвертий Універсал до українського народу на Святософійській Площі в Києві. Після війни він засновав інформаційне бюро "ОФІНОР" в Женеві, через яке від 1920-их до 1940-их років розповсюджував, головню в Європі, в різних мовах, інформації про "українське питання". Єремів помер в Женеві 1975 року.

Ще за життя св. п. М. Єремів висловив бажання перевести свої папери до Канади. Отож, після його смерті, його дочка, Наталя Єремів Пулен, разом з його сином, Юрієм, та при допомозі зятя, Гіда Пулена, домовилися з Національним Етнічним Архивом про депонування паперів у Оттаві. В наслідку цього, минулого березня Архів вислав до Женеви свого координатора східно-європейських колекцій, Володимира Сеньчука, що-

би переглянути папери Єремівца та зробити зарадження перевести їх до Канади. При допомозі пані Пулен та членів канадської місії до Об'єднання Націй в Женеві, архів Єремівца недавно прибув до Державного Архиву в Оттаві.

Папери Єремівца займають приблизно 12,5 лінійних метрів полиць та включають архів Андрія Чехівського.

Національний Етнічний Архів був створений в 1972-му році як частина канадської політики "багатокультуралізму". Він приймає всі архіви, які відносяться посередньо чи безпосередньо до історії української спільноти в Канаді, як також інших канадських народних меншостей. В цьому архиві папери М. Єремівца зберігаються разом з іншими українськими архівами, як напр. Катерини Антонович, проф. Володимира Кисілевського, Олени Кисілевської, пасторів Івана Ковалевича та Михайла Фесенка, проф. Ярослава Рудницького, Комітету Українців Канади, Молоді Українського Національного Об'єднання та Союзу Української Молоді Канади.

ДО РИМУ!

Всі до Риму поспішаймо,
Блаженнішого звеличимо,
Щоб Його терпіння улегшило,
Щоб Він ще міг довго жити.

Із сестро, із брате до Риму,
Докажи, що ти ще маєш силу,
Побороти своїх ворогів,
І ненависних ізгоїв.

Його мучили не за себе,
А мучили за віру і за тебе,
Бо Він тебе полюбив
І за тебе Він терпів.

Терпів за нас всіх, за віру,
Щоб ми кращу мали долю,
А вороги перебрали міру,
Замкнули Його в неволю.

Ідмо всі ось там,
Де краща доля усміхється нам,
Бо Він це наша сила,
Не стане Його, нам лишиться могила.

Докажм своїм ворогам,
І засліпленим ізгоям,
Що ти ще живеш,
Ворожу нахабність зметеш.

Торонто, 19. 8 1977

Степан Петрик

З ДІЯЛЬНОСТІ ВАТКАНУ

Понтифікальна Комісія для соціальних зв'язків закінчила вже свої наради, які розгорталися під проводом Сископа Андрія Дескура, голови загадної комісії. Налічує вона 18 членів, з яких 3 займають особливі становища, а саме: Лебелі Люсієн є головою Міжнародної Католицької організації кінематографії; о. Бюндіо Ангелло очолює Міжнародну Католицьку асоціацію радіо-телевізії; Мірс Люіс керує Міжнародним Об'єднанням католицької преси, що якраз відзначає 50-ті роковини своєї діяльності. Дискусії зосереджувалися на головній темі "Свобода користування засобами соціальних зв'язків", що й стане провідною думкою "11-го Міжнародного Дня". Проаналізовано здобутки дотеперішніх з'їздів у Токіо, Манілі, Найробі та Південній Америці. У світлі соборного документу "Інтеріоріфіка" й душпастирської інструкції "Коммуніо ет Прогресіо" розглянуто релігійно-моральні й соціально-юридичні аспекти радіо-телевізії, кінематографії та преси. Із звіту довідуюся також, що в минулому році пресою зала Апостольського Престола подала журналістам понад 900 інформацій відносно промов Папи, офіційних документів Католицької Церкви, авдієцій, різних призначень, декларацій, уточнень тощо.

ТВОРИ УЛЯНИ КРАВЧЕНКО

накладом МАРІ КОЗАК повинні знайтися в кожній українській хаті.

Твори ці заповнили в українській літературі застїй і ро збудили молоді жити "Для неї все". Набути можна в адміністрації "Вільного Слова" по зниженій ціні — 15.00 доларів.

КОМІСІЯ ШКІЛЬНИЦТВА

ПРОВІНЦІЙНОЇ ОНТАРІЙСЬКОЇ РАДИ КУК

Подаємо до відома директорам шкіл, учителям і зацікавленим справами шкільництва громадянам, що 10 і 11-го вересня 1977 р. в приміщеннях Свято-Миколаївської школи в Торонті (вул. Беллвуд і Квін) відбудеться доведення КОНФЕРЕНЦІЯ для вчителів Рідних Шкіл, Курсів українознавства і Дошкільця.

У програмі: доповіді, панелі і ширша дискусійна лава, в якій візьмуть участь молодші і старші з досвідом учителів-педагогів. Конференція проходить під гаслом: БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ І РОЛЯ НАШОГО ШКІЛЬНИЦТВА. Конференція відбудеться при тісній співпраці учителів державних шкіл.

Усіх зацікавлених щиро запрошуємо!

КОМІСІЯ ШКІЛЬНИЦТВА

Провінційної Онтарійської Ради КУК

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

в Торонті

— ЗАПРОШУЄ НА

Харитативний БЕНКЕТ І ЗАБАВА

Субота, 10-го вересня 1977, год. 7.00 ввечері в залі Four Seasons Sheraton Hotel, 123 Queen Street West. Запрошуємо все українське громадянство взяти участь у цій імпрезі, прибутку з якої призначений на допомогу потребуючим українцям.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

ВІДДІЛ ТОРОНТО

випащує в неділю 11-го вересня 1977 р. на оселі "КИЇВ"

Український День

ТОВАРИСКУ ЗУСТРІЧ УКРАЇНЦІВ ТОРОНТА І ОКОЛИЦІ

ГАРНА МИСТЕЦЬКА І РОЗВАГОВА ПРОГРАМА ДОБРИЙ БУДЕТІ ПРИЄМНЕ ТОВАРИСТВО

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 1-й ПО ПОЛУДНІ

Доїзд автами: з Торонто вулицями Блор або Дандес до тайвей ч. 5 на захід коло 20 миль "Київ" лежить на південній стороні гайвей ч. 5, звідси за мостом на річці Крейт— Ангбус відїде о год. 12:30 по полудні з подївря УО-місто, 29 7 Каледж вул.

ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

У П Р А В А
Місця КУК — Торонто

ТОРОНТОНСЬКИЙ ІНФОРМАТОР

У справі оголошень ТЕЛЕФОНУЙТЕ:

ОКУЛІСТКА
Б. БУКОВСЬКА, R.O.
DR. B. BUKOWSKA
TELEPHONE
236-2752
SUITE 310
3101 BLOOR STREET W.
TORONTO, ONT.

АПТЕКИ

SANITAS Pharmacy
Аптека Медвідських
546 Queen St. W. — EM 3-3746
Продає лічничі зела

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
ANDREW'S DOMINION HARDWARE
3825 Lakeshore Blvd.,
Long Beach, Ontario
Phone: 259-1311.

CRAMPTON & MOORE QUALITY PAINTS

ПОСУД - ЗАЛІЗО

Українська фірма
W. H. Lake Hardware
546 Queen St. W. — EM 3-9631

368-7282

L. LUNSKY R.O.
ОКУЛІСТ (оптометрист)

Консультація тімачи за доповіднями.
Телефони:
921-3924 (по-українськи)
921-0078 (по-англійськи)
470 College St.
(Near Bathurst)
Toronto

ФАРБИ

Українська фірма
W. H. Lake Hardware
PAINTS
608 Queen St. W. — EM 3-9631

PAINTING
wallpaper hanging
ceramic tile
plaster alteration
Tel. 533-8644

ОГОЛОШЕННЯ

у "Вільному Слові"
приносьть успіх

ТЕЛЕФОНУЙТЕ І ЗАЯДИТЬ ДО:

PROCK INSURANCE AGENCY
102 BENSON AVENUE
TORONTO 4. PHONE 651-7837
АСЕКУРАЦІЯ

Киттєва — авта — хати — підприємства та інше.

ХЛІБ — ЦЕ ОСНОВА ЗДОРОВ'Я

ВАШОГО І ВАШОЇ РОДИНИ

Імте хліб і всяке печиво з української пекарні

"THE FUTURE BAKERY"

735 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT. TEL. 368-4235

Випікає найкращий хліб і різне домашнє печиво.

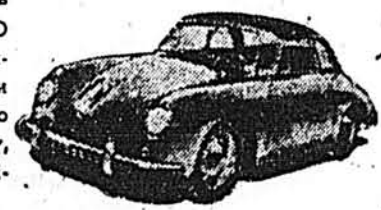
— Доставка до крамниць і доми —

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

J. CARDINAL & SON

366 Bathurst Street, Toronto, Ont. Tel. 868-1444
92 Annette Street, Toronto, Ont. Tel. 762-8141

Якщо маєте зв'язки з НАПРЯВНОЮ АВТА, виробу американсько-Канадської або європейської, — негайно приїжджайте до гаражу, який знаходиться під відомою назвою

PARKWAY AUTO BODY REPAIRS

1974 Dundas St. W. — Toronto, Ont. — Tel.: LE 1-1227

Безплатна оцінка пошкодження авт тощо.

Власник: ОЛЕКСАНДЕР ПЕТРКО

ПАМ'ЯТНИКИ

MICHAEL'S MEMORIALS
MONUMENT
CENTRE OF TORONTO
1193 Lawrence Ave. W.
Toronto, Ont. M6A 1E2

Власники М. П. ГРИЦЬКО

787-0237, — 625-9494
Виконуємо пам'ятники з граніту — фігури з мармору, різні написи, та бронзові плити.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОНОВИТИ ПЕРЕДАЧУ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

• Модерні — першої класу — забезпечені поліси на життя • Допомога оканічним і пенсіонним членам • Стипендія і стипендіальна допомога студіючій молоді у вищих школах • Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства • "Народна Воля" • "Форум" — журнал молоді в українській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСОУ; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу:

400 Oak St. — LaSalle, Quebec, Canada
Tel.: (514) 868-1775

або до Головної Канцелярії УРСОУ:
606 Wyoming Ave. — Scranton, Pa. USA — (717) 842-0037

Детройтські Вісті DETROIT UKRAINIAN NEWS

Advertising Manager: 11429 McDougall Ave., Detroit-Hamtramck, Mich. 48212
Редкація Редакційна Колегія

№ 8, Vol. 116 Субота, 3 вересня 1977 Saturday, September 3, 1977 Vol. XVIII, No. 36

Звичайні Загальні Збори УБТА

Восьмі Звичайні Загальні Збори Українського Бібліотечного Товариства (УБТА) відбулися 19-го червня ц. р. у Детройті в приміщенні Української Середньої Школи.

Збори відкрив уступачий голова д-р Василь Лучків, а о. Петро Колесник провів молитву. До Президії Зборів обрано: д-р Олега Кудрика на голову, о. д-ра Павла Бабяка — містоголовою і мгра Володимира Барана — секретарем.

Під сучасну пору Т-во має 80 членів. У звітному часі Т-во афілійовано в Американській Бібліотечній Асоціації, одержало чартер, а також статус неприбуткової асоціації. Відтепер всі вкладки та дари на УБТА можна віддавати від федерального до державного податків.

В минулій календній праці ГУ УБТА проявилася в засіданнях, співпраці при виданні журналу „Українська Книга“, в двох Секціях: Бібліографічній та Історичній української книги і друку, комісії для переведення змін у каталогізовані Бібліотеки Конгресу.

Цю Комісію очолює д-р Андрій Турчин, який теж входить до подібної Комісії при Славистичній Секції Американської Бібліотечної Асоціації. Ціль Комісії: переконати Конгресову Бібліотеку про потребу змін у її класифікаційних схемах, що відносяться до поневолені Москвою народів.

Збори були ділові та цікаві. В дискусії заходило багато членів, які порушили такі справи: приєднання членів до УБТА, членство в Американській Бібліотечній Асоціації, наша участь в праці Славистичної Секції, наша участь в Американській Асоціації для Славистичних Студій, поширення та розбудова „Української Книги“, індексування українських періодичних видань, видання монографічних видань з ділянки бібліотекознавства, співпраця з українськими науковими установами, співпраця з Т-вом Українських Бібліотекерів Канади тощо.

Зокрема багато часу присвячено справі індексування українських періодичних та газет. Стверджено,

що без індексу (показника змісту) шолодника „Свобода“ немислимо опрацювання історії українського поселення в ЗСА, тому Збори висловили побажання, щоб Управа УНС подбала про те, щоб опрацювати індекс змісту „Свободи“ за час від її виходу по сьогоднішні дні.

Другою широко дискутованою справою була проблема співпраці УБТА з Т-вом Українських Бібліотекерів Канади. Про це реферували представники ТУБК мгр Люба Пендзей та мгр Василь Верига з Торонто. Рішенням з'язати тісніший зв'язок та обрано комісію співпраці обох товариств.

Заслухано звіт Номінаційної комісії (голова д-р Юрій Федиский) з виборів керівних органів УБТА. До Головної Управи УБТА входить: д-р Роман Дражнівський — голова, мгр Микола Грачук — містоголова і голова елект, д-р Василь Лучків — колишній голова, д-р Ол. Соколинський — секретар, Василь Надрага — скарбник. Члени Управи: д-р Петро Гой, Е. Басюк, д-р О. Кудрик, Богдан Яскінький, д-р А. Турчин, д-р Д. Шогрин. Контрольна комісія: д-р Євген Перейма — голова, мгр Ганна Паньків-Черніш, д-р Роман Воробей, д-р Роман Кос, Олександр Романовський — члени.

Після звітів комісії та відчитання резолюцій закінчено Збори. З браку часу теоретичну частину З'їзду відложено на інший час.

Перше засідання нової Головної Управи УБТА відбулося 21-го червня у Детройті в залі „Коболт“ при участі членів Головної Управи. Засідання керував голова д-р Р. Дражнівський. В засіданні взяли участь представники-гості з Канади: мгр Л. Пендзей і В. Верига. Рівно ж в цьому засіданні взяли участь бібліотекері українці Детройту та Мічигану. В кількох годинах нарадах обговорено та намічено напрями праці ГУ УБТА на майбутнє.

Про серветку та носову хустину

Серветки, появившись, як встановлено, приблизно дві тисячі років тому. Вже в стародавньому Римі на великих банкетах, палях, як правило, користувалися двома серветками. Однією серветкою витирали уста і чоло, а другою загортали смачні кусочки, щоб ними пригостити домашніх. У середньовіччя про серветку забули. Шойно в епоху відрадженої серветка знову стала модною. Якраз, лише нею треба було прикривати під час трапез. Особливо це було важливо, коли їли з рук. Серветка й до сьогодні служить людині, цьому відповідно Літово в Детройті. Ця дає її назва, що походить з латинської мови „серве“ — сервувати.

Досвід з праці сезону в 1976-1977 рр. показує, що з'явилася у ХХ столітті в Іта-потреба організації українських адвокатів дуже актуальною і кінцева. Інші українські адвокати і їхні гуртки наслідують добрий приклад ОУАА.

В діловому 1976-77 р. місця збори відбувалися регулярно і були добре відвідані.

В цьому часі прислано значне число нових членів, включно з двома суддями,

Проф. Василь Чапленко передає свій архів і бібліотеку до Музею-Архіву УВАН

Нью Йорк (УВАН) — Підсумовуючи свою літературну й наукову діяльність, проф. Василь Чапленко передає свій архів і бібліотеку для зберігання до Музею-Архіву УВАН. Порядком передачі узгоджено з науковим секретарем і директором Музею-Архіву УВАН проф. Василем Омельченком і його зафіксовано в окремій умові. Матеріали передаються ступенно, в міру опрацювання їх, а хронологічно це буде пов'язане з потрібністю тих чи тих матеріалів його власникові. Серед цих матеріалів є такі унікальні речі, як власноручно написаний „Сонетаріум“

М. Зерова, рукописний збірник сатиричних поезій О. Олеса, що його В. Чапленко згодом назвав „Маски“ (на самі матеріали назви немає), листування з В. Винниченком, з І. Боршакком та іншими українськими письменниками й науковцями (в умові зазначено, що користування листами ще живих українських письменників не буде дозволено до їхньої смерті). Значну частину серед матеріалів становлять машинописні писань В. Чапленка.

В останню чергу будуть передані примірники друкованих творів письменни-

Детройтська громада вшанувала

д-ра В. Витвицького

У суботу, 18-го червня ц. р. українська громада нашого міста прощала д-ра Василя Витвицького і його дружину в зв'язку з їхнім виїздом з Детройту. Зорганізований з ініціативи Культурно-Громадського Клубу і Союзу Українок, вечір дав нагоду нашій громаді висловити признання і подяку д-рові Витвицькому за його безперечно великий вклад праці як на культурному, так і суспільному відтинку. Він був рушієм і пропагатором в першій мірі музичних імпрес і виголосив реферати на музичні та суспільні теми. Великою популярністю серед інтелектуальних кіл нашої громади втішалися ним опрацювання, а інж. В. Колодичном виголосили в радіо творчі силуети наших композиторів. Як автор книжок і багатьох статей на музичні теми, рецензій на концерти, своїм ґрунтовним знанням, речовою аналізою і яким викладом здобув перелове місце в ряді наших нечисленних музикологів.

Маестро Е. Козак, згадуючи львівські часи, підкреслюючи живу участь д-ра Витвицького в організації культурного життя. Це була мова насичена ностальгією за часами широкими плям, великих надій і буйної молодості. Знаючи, однак, що пуб-

ліка очікує від нього також щось веселого, він на закінчення прочитав „Календар імен“, в якому популярні імена, римою вплетено у форму сміховинки з черги промовляли інж. Б. Петріна від Метрополітального Відділу Конгресового Комітету, М. Тарнавська від Музичного Інституту, Р. Дигдало від Союзу Українок, К. Цепенда від Радіо-Голдині, В. Андрушків від Товариства Оборони Політичних В'язнів в Україні, П. Гончаренко від Капелі Бандуристів і привагидний гість О. Кудрик.

Мистецьку частину, грою на фортепіано почали проф. І. Решетилович і М. Лісовська. З черги П. Кистастий з дружиною відповіли при супроводі бандури дві пісні. М. Бандера, гість з Філадельфії, грою на бандурі закінчив цю програму.

Д-р Витвицький, дякуючи в імені своєї дружини і своїм за такий приємний вечір, запевнив присутніх, що спогад цих хвилин залишиться на все в його пам'яті.

Цим Вечером вміло провадив інж. В. Колодичин, дякуючи про те, щоб вся програма проходила справно й без зупинки, як також розвеселяючи присутніх.

Володимир Баран

Нові видання Українського Історичного Товариства

(П. С. УІТ) — Крім „Української Історії“ єдиного історичного журналу поза межами України, в останньому часі УІТ видає декілька публікацій, що їх рекомендують дослідникам і любителям української історії.

Остання праця проф. Ярослава Пастернака.

Недавно вийшла з друку остання монографія найвідомішого українського археолога Ярослава Пастернака. „Ранні слов'яни в історичних, археологічних та лінгвістичних дослідженнях“ за ред. д-ра Марка Антоновича (ціна 6 дол.). Праця складається з трьох основних розділів: 1. Праріччя слов'ян. 2. Найраніші відомості про слов'ян і 3. Археологічні перспективи. В додатках до монографії знаходимо статтю Любомира Винара „Біографічні і бібліографічні матеріали Ярослава Пастернака“, „Мій життєпис“, „Моя біографія“, Резюме англійською і німецькою мовами, індекс імен та географічних назв заключене в важливе видання. Праця вийшла в серії УІТ „Історичні монографії“ ч. 3, як том 189 Записок НТШ — Праці Історично-Філософської Секції НТШ.

Перша історія ЦЕСУС-у

У серії УІТ „Історичні монографії“ ч. 4, що вийшла черговою працею д-ра Марка Антоновича, „Історія Центрального Союзу Українського Студентства (1921-1945)“, ціна 3 дол. Нарис Історії ЦЕСУС-у написаний на основі багатьох історичних джерел і літератури і є першою обширною студією діяльності центрального українського студентства. Окремі розділи присвячені таким темам: 1. „Заснування ЦЕСУС-у й перший етап праці“ (1922-1924), „Характеристика праці ЦЕСУС-у“

Виступ Леоніда Плюща в Шикаго 9 вересня 1977

З Шикаго, Іл. повідомляють, що Об'єднання Демократичної української Молоді (ОДУМ) в Шикаго в співпраці з громадськими організаціями влаштовують для всього українського громадянства Шикаго і околиць доповідь Леоніда Плюща, українського дисидента, найновішого емігранта-політика з України, а тепер представника української громадської групи для сприяння і дотримання Гелсінських домовленостей.

Доповіль Леоніда Плюща на тему „Оборона українських політв'язнів“ відбудеться в п'ятницю 9 вересня 1977 року в залі школи Шопена при Раїс і Кембел вулицях.

Монографія про Олександра Лашкевича

Недавно появилася обширна історична студія д-ра Дмитра Облобнича присвячена видатному громадському і культурному діячеві другої половини XIX ст. „Олександр Степанович Лашкевич (1842-1889). Редактор-видавець „Кіевської Старини“ (ціна 2,50 дол.). Монографія складається з наступних розділів: 1. Рід Лашкевичів. 2. Життя і діяльність О. С. Лашкевича. 3. Науково-літературна праця О. С. Лашкевича і список джерел та літератури. Показник імен завершує це цінне дослідження. Праця базована на неспублікованих архівних матеріалах і численній історичній літературі.

Інші видання УІТ

Окремими виданнями появилися праці д-ра Василя Маркуса „Стан суспільно-політичних наук та дослідів в УРСР, 1954-1964“ (ціна 51.50) і д-ра Ярослава Палоха „Микола Чубатий (1889-1975)“, ціна \$1.50. Перелітла на „Український Історик“ виносить \$15.00. Прогляньте української установи і громадянства замовляти видання УІТ і складати пожертви на Видавничий Фонд УІТ (пожертви можна віддати і в федеральний податок в ЗСА). Замовлення і пожертви треба надсилати поштовим або банківим переказом на адресу:

Ukrainian Historical Association, Inc., Kent, Ohio 44240

Початок о годині 7:30 вечора. Після доповіді — запитання і відповіді. Кожному українцеві в шикі і у Шикаго відомо про доповідь Леоніда Плюща, що схилю був триманий у лікарні для умово хворих в Союзному Союзі за свої переконання та за домагання тих прав, що дані конституцією. На протести і домагання Заходу його з родиною випустили на Захід. Він тепер живе у Франції, коло Парижу.

Леонід Плющ видає свої спогади-переживання французькою мовою. Він розгорнув жваву діяльність щоб виконати свій обов'язок супроти своїх друзів, що й дали поновляються по лікарнях для умово хворих, тюр-

Бенефіс для Плюща

(О. Б.) — Філадельфія. В неділю 12-го червня ц. р. в історичному дворі Уортон-Сінклер у Філадельфії відбувся бенефіс для Леоніда Плюща і його родини. Цю імпрезу влаштував філадельфійський Відділ УВАНу. В програмі була доповідь д-ра Атанаса Фіголя про діяльність Л. Плюща на користь всеподільських прав і незалежності України.

Прелегент, який знає Л. Плюща особисто, пригадав слухачам про жалюгідні терміни Плюща в Союзному Союзі і про його незламну волю, що дозволила йому їх пережити. Присутні довірилися про низку важливих акцій, в яких брав участь Плющ вже на еміграції, усі вони були в ім'я людської свободи і гідності людини, а багато переводились в ім'я незалежності і суверенності України та інших поневоєних народів.

Бенефіс пройшов з великим успіхом. Приблизно 60 гостей склали на цьому ж вечорі на фонд Плюща при ЗУАДК-у біля 2000 дол. (Європейський Відділ ЗУАДК-у перебрал на себе забезпечення майбутньої родини Плюща). У діловій і цікавій дискусії гості висловили домагання, щоб відкрити конта фонду Л. Плюща при Українському Банку і „Самопоміч“ у Філадельфії. Це для того, щоб дати змогу цим учасникам, які не мали при собі чеків і тим громадянам, які не мали змоги прийти на бенефіс, або прямо не знали про нього, скласти свої датки пізніше. Такі конта відкрито: У банку Ukrainian Savings and Loan Association, 1321-23 West Lindlay Av., Philadelphia, Pa. 19141 — число конта: 5669. При Кредитиві „Самопоміч“ — Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union, 4814 N. Broad St., Philadelphia, Pa. 19141 — число конта: 4144.

Усіх, що бажають причинитися до гідного забезпечення майбутньої нашої великому борцеві за всеподільські та українські права Леоніду Плющеві, організатору бенефісу закликають скласти свої датки на подані тут конта у найближчому часі, по можливості перед 30 вересня 1977 р. Громадяни, які бажають мати посвідку для свого податкового звіту, можуть випустити чеки на УАУС — Plynush Fund (Фонд Плюща при ЗУАДК-у) і вислати їх на адресу скарбника філадельфійського Відділу УВАН: Dr. Oleh Tetlak, 741 N. 25th St., Philadelphia, Pa. 19130.

Управа філадельфійського Відділу УВАН висловила ширшу подяку д-ві Фіголеві за його ключеву роль в бенефісі. Управа заявила, що зібрані фонди вселіло перешлють родині Л. Плюща. Жадна частина цих фондів не була приділена на покриття вдатків пов'язаних із цією збірковою акцією.

Трояндова Олія Болгарії

Софія. — Болгарія займає перше місце в світі за якістю і кількістю виробленої в ній трояндової масла. Воно експортується в багато країн світу.

Болгарські спеціалісти ведуть роботу по виробленню комплексної механізації праці на трояндових плантаціях, нових засобів боротьби з хворобами і шкідниками. До 1980 року буде завершено концентрацію виробництва олійної троянди, розмір плантацій під нею досягне в середньому 350 гектарів.

Кожному українцеві в шикі і у Шикаго відомо про доповідь Леоніда Плюща, що схилю був триманий у лікарні для умово хворих в Союзному Союзі за свої переконання та за домагання тих прав, що дані конституцією. На протести і домагання Заходу його з родиною випустили на Захід. Він тепер живе у Франції, коло Парижу.

Леонід Плющ видає свої спогади-переживання французькою мовою. Він розгорнув жваву діяльність щоб виконати свій обов'язок супроти своїх друзів, що й дали поновляються по лікарнях для умово хворих, тюр-

КАЛЕНДАРЕЦЬ ІМПРЕЗ НА ОСЕЛІ

УРСОЮЗУ „ВЕРХОВИНА“

U. W. A. Resort Center „Verkhovyna“
Glen Spey, N. Y. 12737
Tel.: (914) 856-1323

Вересень: 3-го — Забава Дивізійників, Оркестра Б. Гірянки.
4-го — Концерт і забава з нагоди Дня Подяки, оркестра „Нова“ і виступ Школи Українських Танців.
4 до 17 — Тижні Пенсіонерів, по зниклих цінах, концерти, фільми.
24-го — З'їзд Гуцулів, забава.

ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ

Подав Володимир Кайда

Новий часопис „Творчості“ у Новім Саді

Під кінець січня ц. р. по'явився ще один часопис в Югославії: „Творчості“ („Творчості“). Видас його „Дружство“ за руски язык и литературу“ — Новий Сад. Головний і відповідальний редактор — Юрій Барга.

Вже довгий час відчувалася потреба видання такого фахового часопису, а особливо після заснування згаданого товариства в 1970 році. Ціль і задача товариства: плекати, вивчати і розвивати цей наш український діалект в Югославії між русинами, поселенцями з Пришівщини і Карпатської України ще з 1745 року. Але одна частина (урядова) інтелігенції пішла задалеко, бо хоче зробити з діалекту, окрему „руську літературу бешеду“.

Товариство потребувало багато часу, щоб якось сконсолідуватися і аж у двох останніх роках зробив великий поступ у праці. Оформлено кілька лекцій: 1) лінгвістичну, 2) літературну, 3) за вивчення і плекання мови в школі, 4) за лекторії і перекладачів, 5) за науково-дослідну і видавничу діяльність і 6) за вибування та опрацювання скарбів матеріальної і духовної культури.

Товариство має конкретний план на п'ятиріччя 1976-1980 і готує до друку кілька творів, а зокрема: Правоспис, словник русько-сербсько-хорватський, фонд руських слів, історію літератури, синтаксис руської мови, бібліографію та працю над термінологічними проблемами.

Першим результатом такої сконсолідації праці і було видання власного часопису, який буде появлятися раз на рік. Співпрацівниками цього часопису є русини — молоді професори і науковці, письменники і публіцисти, як і сторонні.

Драмський Меморіал „Петра Ризнича-Ляди“ в Руському Керестурі

Вже увесьме в Руському Керестурі відбулося від 3-го до 11-го квітня ц. року зібрання всіх аматорських дружин, поодиноких культурно-просвітніх товариств нашого народу в Югославії. Це так би сказали, Смотра всіх здобутків аматорських праць, аматорських дружин за один рік.

На цій Смотрі брали участь аматори з Руського Керестура, Нового Саду, Вербацу, Шиду, Милошівця, Петровців, і — як гості — словани зі Старої Пазови, серби зі Сіпчу і народний театр зі Сомбору.

Нас, зокрема, цікавить виступ наших аматорських дружин. Звичайно, аматори виставляють драми і комедії сербських авторів, або інших, а тільки час від часу своїх авторів з Югославії, або наших з України. І так аматори зі Шиду дали комедію Миколи Зарудного „На своїх неби“, а аматори з Петровців п'єсу нашого домашнього письменника — Володимира Костельника: „Зречення коні на дворі“.

Що кажуть цифри?

Кількість муринів у ЗСА — 1970

Нью Йорк	2,168,949
Ілліной	1,425,674
Флорида	1,401,651
Каліфорнія	1,400,143
Тексас	1,399,005
Джорджія	1,187,149
Норт Каролайна	1,126,478
Луїзіана	1,066,832
Пенсильванія	1,016,114
Мішиган	991,066
Огайо	970,477

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
СЛОВНИКИ
Друге видання — виправлене і доповнене. Понад 120 тисяч слів. Складав його М. Л. ПОДВЕЗЬКО. — В твердій позолотній оправі, сторінок 1810. Ціна обох томів 15.00 дол. з пересилкою.
За один Словник 7.50.
Ці Словники конче потрібні для кожного українця, а особливо для учнів і студентів!
Замовлення з належністю посилати на адресу:
VILNE SLOVO, 156 Belmont St., TORONTO 2-8, Ont.

„МИ ПРИВИКЛИ ПАСТИ ЗАДНИХ“

Я гляділа по часописах за вісткою з Буенос-Айресу, бо знаю, що там є одиниці, яким тяжить на душі неволю нашого народу. Якраз один з тих чутливих на неволю свого народу відозвався на мою статтю з „Вільного Слова“ у „Свободі“ з 16 червня 1977 року „Вільний час“!

Нам дуже залежить на тім, щоб н-ю малотрапляючи, але дуже пригожо ситуацію в українській політиці використати як слід для нашого мученого та збідованого народу, який розсипався по цілих світі.

Ми не привикли пробиватися вперед своєю думкою, своєю ініціативою, але чекаємо на розпорядження чужих і дрімачу крокуємо повола за ними ззаду, не обдумуючи чи то для нас корисне, чи ні!

— о о о —

Важне є, щоб Місіонес проголосив, що хоче самостійності на своїй виробленій території й заселенні своїми людьми. Не сепаратизм від тамошньої влади, але широка конфедерація із повною політичною і культурною самостійністю, на взір європейських державок. По урядів рідна мова й Рідна Школа. Це не є якийсь безвідповідальний почин зі сторони української громади — нації, це їм належить! Це буде дуже важке потягнення в українській політиці. Не занедбувати ані кроку землі виробленої руками своїм народом і ним заселеної, бо так буде, як з москалем на рідних землях. Москаль повільно зайшов на невою землю як до „брата“, а як укрупнився, то тоді за горло зламав „брата“.

Земля на нашій планеті усім однаково належить. Це не власність москвича, ні англійця, чи іншої нації. Де, хто виробив собі землю й осівся, має право на ній жити повним життям самостійно, але треба пильнуватися, щоб ніхто не поневолив, бо між теперішніми жителями землі є ще досить злочинців-пенюволювачів.

— о о о —

Нам, українцям настільки стало відрадніше, що Захід, а особливо Америка прозріла й побачила, що володіє Сходом, що планує й куди їде. Наші молоді в опозиції до нас. Якщо з ними інтимно розговоритися, то вони мають проти нас закиди налогітові. Закидають нам: „Скільки державних центрів в 1919 році ви мали, — собі створили? Тоді Україна не мала ані одного союзника, ні приятеля, а сусіди української держави стали запеклими ворогами, бо планували розбрати поміж себе український чорнозем“.

„Українська влада кількох центрів державних вела тоді змаг між собою за український державний престол та за державний прапор. Цю свою слабкість і незгоду, чесно й вірно перенесли на еміграцію! На еміграції далі ведуть змаг між собою, лише не знають за що і пощо змагаються, та викидають сильніших індивідуальностей зі своїх осередків, а самі роблять всякі політичні потягнення по своєму старому звичаю!“

Недавно тому я стрінулася з американською студенткою, яка закінчує докторат мов: англійська, французька, ну й російська, то значить московська. Між іншим дуже здібна учениця, — відзначаюча, селянська дочка. Я запитала піднесеним голосом: „Де ж рідна — українська мова?“ Відповідь: „а-а-а, з української мови ніхто ще хліба не їв, ні тут, ні на рідних землях“.

— о о о —

Творім свої державки та свої українські університети, коли хочемо своїх нащадків задержати при собі! Творім українські університети там, в таких центрах, що оточені суто українським населенням, хай наші діти не пропадуть між менше інтересними націями.

Українських дітей по аргентинських школах була більша частина відзначаючих. Я за цим слідила, бо мені цього треба було до построння українських курсів при „Просвіті“ у Берісі, де найбільше поселилися українці.

Коли я запитала провідника „Просвіти“, чому нема у нас „Рідної Школи“, як такий гарний „Народний Дім“ маєте? Відповідь: „Ми не думаємо вертатися на рідні землі, тому занедбали рідну мову, а друге ми маємо досить бідно, бо нема відповідних заробітків.“ „Я знаю таких учителів, що безплатно будуть

уділяти українську науку, що ви на те?“ „Та хай би було, але як діти згодяться“.

Те все вдалося знаменито організувати. Були Курси для найменших, Курси для неграмотних, а найцікавіше й корисніше відбувся Курс для учнів середньої школи з історії України: княжа доба та частину української історії.

Пильно учащали учні, малі й великі, до рідної школи. При кінці року влаштувано попис всім учням з Рідної школи. Найкраще пописалися старші учні середньої школи з історії.

По всьому я підійшла до своїх знайомих членів „Просвіти“ й питаю: Чи треба вам „Рідної школи“? Відповідь просвітан: „Ми отут такі між собою завели говорення. Татар уступив з нашої душі, як астма з грудей, як побачили своїх дітей на сцені, оповідаючи про нашу давню славу та велич. Чувемо, що й плечі нам повільно розправляються, довідавшись, що ми державна нація, а не покидьки з-під плота, як поляки називали нас „бидлом“, а москаль „халом““.

— о о о —

Ми раді були б довідатися, чи хоч крихітка свідомості остала у тих горем і нуждою пригнучених людей, які покинули багату рідну землю з бід і недостатків виперті окупантами на чужині.

З цього видно, що ніхто й нічим не може убити свідомість у людини, свідомість про свободу й повне життя, бо ця прикмета Богом дана людині й людина з цим чуттям родиться.

Творім у центрах українські університети, у таких центрах, які оточені полюбленими українська людиною. Хай наша молоддь невдоволені й зрезигнована не переходить на „вельфер“, бо зі своїми скінченими високими студіями не має де приміститися.

На вашім континенті в Аргентині вже третій п'ятик збудовується Шевченків, а нема ні одного українського університету. Зробіть хоч одну примістність душой Шевченка: організуйте український університет у Буенос-Айресі на взір Гарварду чи Мюнхенського українського університету. Тоді дух Шевченка з'явиться щасливий і усміхнений між духами своїх предків, які сходяться на землю конференсувати й проголосити: „Нарешті мій нарід зрозумів, в який спосіб вимотатися з окупантських пазурів!“

Є люди, що дали б свої ошадності на підтримку українського університету у Буенос-Айресі! „Катаклізм“ неминучий, несподівано впаде, „щось“ хай лише дозріє! Коби лише змогли ми використати таку хвилину для свого народу. У нас були вже такі моменти, що можна було справитися з окупантом.

Покищо добре було б практикувати на меншій території, Місіонес, які укруплювати самостійність між нашим народом. Відтак як прийдемо рідну землю врятувати з пазурів окупантів, то знаймуть від чого зачинали.

Ми незбудемося окупантів так легенько з рідних земель.

Старший окупант ще не звільнив „брата“ зі своїх залізних обіймів, а другий вже приготував скок, щоб заняти, як уступити старший, а третій пхастився в „яку-будь“ дірку, щоб лише бути першим і додає: „Буде Україна, але ми в провіді будемо, бо ми перші!“

Це прийдемося нам пережити, як дочекаємо!

Анастасія Микитчук

Богдан Осадчук

ЛЕОНІД ПЛЮЩ, КАРНАВАЛ КУЛЬТУРИ І ДРАМА АКТОРКИ У МЮНХЕНІ

У середу 20-го липня Дім Української Науки, де міститься УВУ, був битком набитий. Ще ніколи аула Українського Вільного Університету, де проходив тоді літній семестр з молодим і не зовсім молодим народом із усіх кінців світу нашої діаспори, не була так переповнена. Люди мали собі не сидіти на головах. Причиною тієї несподіваної гущі був відвіст Леоніда Плюща. Тим разом не про політику і не про рух дисидентів в Україні, але про літературу, а саме, про трьох наших поетів із різних епох та районів: раннього Тичину, Антонича і Калинчука.

Публіка прийняла Плюща дуже сердечно, а сеньйор УВУ професор Кульчицький, господар дому, ректор Янів і кермунючий дискусією декан Кордюк, дали всьому вечорі відповідні рамки. Та не те була головним, а лише велика несподіванка, яку всім присутнім справив рідкий на мюнхенському українському ґрунті доповідач. Бо Плющ виявився тонким знавцем і субліємним інтерпретатором поезії трьох наших майстрів. Усіх трьох він підняв над усім і той самий знаменник „вітаїзму“.

Але справа не у символах чи наукових термінах, тільки в інтелектуальній споможності, в елегантності вислову, без ніяких відхилів у дешевий патос чи грубу тенденційність. Дай Боже, щоб на УВУ частіше відбувалися вечори на такому рівні, а також, щоб прислушувалися і нові вихідці з України, як через припадок сталося у цю нещоденну українську мюнхенську середу. Лінійне карнавал на „Піщачі ді Моноко“.

Сьогодні субота у половині липня. На мюнхенській пішохідній зоні, яку чужинці з півдня називають симпатично „П'яща ді Моноко“, кипить, бурлить літній карнавал. Від рондлі Плюща Карла, популярного „Штахуса“, де якраз на третьому поверсі заступають з закоханими від сонця і дискусії рукавами сорочок, тузи українського демократичного руху, уздовж цілої колони неспиритної, запанкої і брудної Кауфінгер-Штрассе аж до Марієн-Пляц з пишним ратушем гудуть пісні, грають джазові оркестри, виступають професійні й аматорські театри. Аж мюнхенські бородаті кльшари, що мочать ноги у штахуській фонтанці, протирають невиспані очі і з дива не можуть вийти. Бо ж до „Октябрь-Фест“ ще добрий час часу і, зрештою, звісно усім не тільки любителям пива, що це найбільше баварське свято, міре не числом випитих літрових порцій національного трюнку і з'їдених свинячих печень та ковбас, відбувається не тут, але приплином споківним звичаєм і законом на Терезійському Ліка, „ауф ден вігн“. Та до свавільного „фашінгу“ часоньку ще осталося дещо...

Так що ж діється у цю пахучу липень, французькими парфумами, якими стали зливатися не тільки розбагачені мішанки, але й звичайні продавачки з магазинів на „Піщачі ді Моноко“, не кажучи про тих з шикарної Брієннер — вулиці, і потом недовитих трамвай-туристів, позолоченим сонцем мюнхенську суботу? Це щогорічний фестиваль культури і мистецтва, тим разом — так сказати б на двох поверхах. На вишньому знамениті прем'єри і гастролі з театральним, оперним, балетним і концертним змістом. Грають і співають передові сили Мюнхену і Німеччини, танцюють дівчата і хлопці з Ньюйоркського балету, що тепер на європейському турне, грають оркестри зі Східної Європи і співають чеські хори. А на нижньому поверсі, на „пішохідній зоні“, виступають кабаре, б'ють африканці у бубни, підскакують акробати, різьє військові марші музика мюнхенського гарнізону. Тут джаз, а там пантоміма, тут шансон, а там середньовічна епопея. І аж Пречиста Діва, що стоїть напроти ратуші, відвернула дискверну голову.

Процес про кохання і убивство

Але у цьому Мюнхені все крутиться, як на каруселі. Не даром кажуть і німці з півночі і чужинці з різних сторін, що це найприємніше місце в Європі. Але те, що відбувається тепер перед міським судом, це не приємність, а жорстока драма. Судять 46-літню німечку театральну і фільмову артистку Інгрід ван Берген, що у приступі заздрости трьома пострілами з револьвера вбила на 13 літ молодшого, неврівноваженого любовника. Цокають на процесі фільмові і телевізійні камери, прислухаються молоді і старші віком жінки, а убивця з любови розказує про те, як погані чоловіки змарнували її життя. Модерна трагедія як звичайна шміра, як у старих, дешевих циганських романах, що їх колись співали наші прабабки? Хто його знає. Але сляк чи так, Мюнхен має процес на міру справ, якого колись у „старому краю“ був процес Горгонової...

Китишівна, Переяславщина, Чернігівщина, Волинь, Поділля, Галичина, Закарпаття і Буковина належали до однієї цілості — України. Новгород, який належав до Київської Русі, признавав Київську Митрополію (тобто церковну владу), але Суздальська митрополія на Новгородській, вибирав собі чотирьох — підкорили під своє володіння.

Дальший процес становлення української народності, проходив у несприятливих умовах. Частина українських земель була загарбана Литвою, Польщею та Угорщиною, а з другого боку, на півдні тертя тяжкий татарський неволі. Московським управлінням було легко з'явити підвільних народів — створити центральну державу (амперію).

ПРИЄДНУЙТЕ нових передплатників

ДО МАЯМИ І НАЗАД ДО ТОРОНТО!

Miami \$129*

інформації у діліть Вам **УКРАЇНСЬКЕ БУРО ПОДРОЖІ**, телефон: 766-1117

Романа Грицини

Astro Travel Service

2204 BLOOR STREET WEST TORONTO, ONTARIO M6S 1N4

Августин Штефан

СПОМИНИ І ДЕЩО З ІСТОРІЇ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

„ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ“, ТОМ ІІ

ДЕВ'ЯТИЙ РОЗДІЛ

Григорій Жаткович і його брат о. Теофіл Жаткович були середнього росту, приємного обличчя, стрункі люди, мали чорні очі і темної барви волосся. Говорили добре „по-нашому“. Теофіл був нежонатий священник. Григорій був женатий з айришкою і вони мали тоді малу донечку.

Брати Жатковичі розуміли один одного і співпрацювали охоче. Отець Тео мав добре перо. Писав „язичем“, наближеним до народної мови. Гриць не вмів писати так, як Тео. Статті, Експозе, свої промови писав по-англійськи і Теофіл переложив на „підкарпатську“ мову. Вони були толерантні, лагідної вдачі. Я не чув їх, щоб вони кричали або нестримно сердилися. Помілки інших, оскільки то мало відношення до них, коригували по-блажливо, без іронії. Були стримані й холодні у відношенні до інших. Очевидно, наслідком тих подій, які робили труднощі і несправедливі удари їм та їх союзкам. Не зважаючи на їх виправдану обережність, висновком: брати Жатковичі в поведінці в 1919-1921 рр. були джентельмени, вірні сини своєї Церкви, свідомі і мужні політичні діячі. Жатковичівський період в Карпатській Україні був короткий, але забезпечив двадцять літню свободу по „глибокому сну“ і перед нестерпним Гортійсько-Сталінівським деспотизмом, убожеством і концтаборами. Діла людські скажуть, що він є. За що він працює? Досліджуймо тепер, яка була робота його серця?

Перший важний чин Жатковича був створення Директорії, першої влади Карпатських Українців, чи як тоді говорилися, Підкарпатських Русинів. Президент Т. Г. Масарик і міністер внутрішніх справ Антонін Швегла просили голову Директорії Гр. Жатковича, щоб подав внесок на іменування членів Директорії. Пропозиція Жатковича: 1. Майор УГА Євген Пуза з Марамороша, 2. д-р Юлій Брашайко з Марамороша, 3. Августин Волошин з Ужгороду, 4. д-р Омелян Торонський, член Народної Ради в Любоні. Всі свідомі українці. В „Експозе“ на 14 стор. є друкарська чи авторська помилка. Там між членами директорії є поданий д-р Володимир Туркіняк, який ніколи не був предположений чи іменованим членом Директорії.

Ця помилка була виправлена на стор. 21 в „Експозе“, де написано, що „...Я (тобто Гр. Жаткович) дня 19-го януара (1920) зась пошол до Праги в супроводі слідуєчих членів Директорії: Др. Брашайко, Др. Торонський...“

Треба згадати, що президент Масарик 29 липня 1919 р. по три-годинній конференції показав ще Г. Жатковичеві каблограм Американської Народної Ради Русинів і копію його власноручної відповіді. В каблограмі звідали, чи правда, що Гр. Жатковича постріляли чехословацькі воїти, та чи Г. Жаткович є в службах мадярських більшовиків.

Жаткович рішив відвідати Американську Народну Рад Русинів і особисто спростувати вісті, що поширюють вороги Чехословацької-Закарпатської унії.

(Далі буде)

КУПУЙТЕ І ЗАМОВЛЯЙТЕ

Книжку проф. А. Штефана „ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ“, яка має 352 сторінки і 250 історичних ілюстрацій, замовляйте в адміністрації „Вільного Слова“. Ціна \$10.00.

Українська Кредитова Спілка в Торонті

ПРИЙМАЄ ОШАДНОСТІ ТА ВИДАЄ ПОЗИЧКИ

Кожний член може посприяти чекати

Година урядування:

297 Колледж Ст. Понеділок і середа

від години 9.30 рано до 6-ої вечора

Шторок, четвер і п'ятниця

від години 9.30 рано до 9-ої вечора

Субота

від години 9.30 рано до 12.30 по полудні

2597 Блор-Захід (ріг Блор-Армадей)

Година урядування:

Понеділок і четвер від 10-ої рано до 6-ої вечора

Вівторок і п'ятниця від 12-ої рано до 8-ої вечора

Субота від 10-ої рано до 12.30

Середа — закрито

Коли маєте якісь фінансові труднощі, звертайтеся

за фаховою порадою прямо до Кредитової Спілки:

297 COLLEGE St. Tel. 922-1402 або 922-2797

BRANCH OF UKRAINIAN CREDIT UNION

2397 BLOOR WEST

Блор-Армадей, поруч будинку пошти

Telephone 762-6961

Мистецтво книги в Україні

Галицько-волинських рукописів з XII ст. зберігалося більше, ніж київських. Важливим з них є „Крилоє Євангеліє“ 1144 р. (знаходиться в Москві). „Доброє Євангеліє“ 1164, і два (ніші) „Євангелія“ XII ст. і Христополіський „Апостол“ XII ст. В усіх цих рукописах набувають дальшого розвитку єсенні види українського орнаменту: рослинний, геометричний, плетивчастий-геометричний і тератологічний. Розглядаючи використання часті-геометричний і тератологічний-рослинних рукописів досліджувача цього періоду слід звернути увагу на прикрашені рамки зображень церков. Ці рамки покриті зигзагчастими і ламаними лініями, трикутниками, мотузками, що мають тісний зв'язок з народним мистецтвом і зокрема з різьбою в дереві.

Архітектурні композиції цього рукопису є першими схематичними зображеннями церков з грушкочастими куполами. Тератологічний орнаментика в оздобленні галицьких рукописів XII ст. займає значне місце, переважно ілюстровано загальною літературою, що сюжетом є: фантастичні істоти, міно обітветі тварини, опричому. Сліг в'їзничий натюрморт оригінальний ініцій „Г.“ сюжетом якого є орнаментоване крісло, на якому сидить жінка. В „Євангелії“ XII ст. ця заставка важлива не тільки тим, що є першим відомим нам зразком тератологічної заставки з південно-західної Русі, але й тим, що вона єдине в галицьких рукописів і тератологічної оригіна-

художня традиція: її форма, мотиви, композицій повністю зв'язані з характером оздоблення галицьких і київських орбічних брацелів XII ст. Високемий пошануванням заставки розроблений на при вершині постя, які мають форуму осередків арок. У середню арку вписано геральдичне зображення орла (чернігівського), в ліву — барса в енергійному русі, в праву — лева з повернутою головою, по боках зображення.

В XII ст. Русь зазнала спустошливого нападу татаро-монгольських орд. Коли київське книжкове мистецтво занепадо то на землях Галицько-Волинського князівства, яке зберегло відносну самостійність, як відзначає літопис: „...мастера всіяші бежаху на татар постылаху єпископыя Перемисльскую“...

Рукописні фонди в старовину знаходились переважно в монастирських бібліотеках: Києво-Печерської Лаври, при соборі Золотопетеро-Михайлівському в Києві, при монастирях: Почаївському, Лемківському, Криворізькому, Житомирському, Мухоморському та інших. Треба відзначити „Галицьке Євангеліє“ 1266 р. (знаходиться в Ленінграді), „Холмське Євангеліє“ XII ст., „Бучацьке Євангеліє“ XII—XIII ст., „Бесіди Григорія Богослова на Євангеліє“ XIII ст. (знаходиться в Ленінграді). Слід зазначити, що всі ці рукописи прикрашені великою кількістю художніх ініцій з рослинної і тератологічної оригіна-

Шукаєте Правди?

Маємо нову книжку, яка недавно вийшла з друку під назвою „На Переломі Віків“, яку вислаємо кожному хто пришле 8 ц. марку. Там знаходяться різні важні біблії темі: Де є померші? Чому Бог дозволив на зло? Хто це Диявол? Судний День — Археологія доказує про Біблію — Новий День Зорі — Царство, головна тема Христа.

Є це важна книжка для всіх, що інтересуються Правдою. Пишіть на адресу:

UKRAINIAN DAWN

P.O. Box 3511, Station B,

Winnipeg, Man., Canada R2W 3R4

ВИРІВНИЧА ТРАВМА

Австралійський суд виніс вирок: одна з фірм має відшкодувати збитки й усі витрати на лікування своєму службовцеві, який вивинув шелепу, познучиши під час роботи. На думку суду, позіхання напало на потерпілого через велику нудну обстановку на роботі, тобто мала місце „вирівнича травма“.

Тітки, в них зберігається тісна стилістична єдність з галицькими кольтами, що були оздоблені в XII ст.

Заслужують на увагу „Оршанське Євангеліє“ і „Пролок“. „Триозь посна і шітна“ XII ст. написана „Моисеем кийським“, „Оршанське Євангеліє“ XII ст. написано в Києві, припускають, що цей твір був написаний на татаро-монгольській мові, як „Юрське Євангеліє“ так і „Оршанське Євангеліє“ — ці рукописи належать до одного книжкового осередку.

Оздоблення „Пролога“ XIII ст. подібне до орнаментів XIV ст. подібне до орнаментів „Оршанського Євангелія“ — багатством різноманітних ієрархічних літер київського письма.

Оздоблення орнаментів київського богослужбового призначення: „Євангеліє“, „Апостол“, „Псалтир“, „Триозь“, „Громогосит“ — додає більшого зацікавлення та більшого патетичного настрою. Заставки і узорчасті заголовні літери тити відрізнялися від мініатюр, що своїм сюжетом не відповідали „заставці“ рукопису, а тим більше своїм стилем відносилися до місцевого фольклору. Іноді, наприклад, опрацьовані у розписній обкладинці (шати), священни-

Інж. Іван ВЕРГУН

Дещо про участь козаків у Фляндрийській кампанії (в 1645-1646 рр.)

Останній період 30-літньої війни це була фляндрийська кампанія (1645-1648), з її загальними боями за Дюнкерк, особливо в 1645-1646 роках. На ту тему появилось чимало праць.

Праці нашого відомого історика І. Воршака (гл. «Франція й Україна. Козаки Хмельницького під Дюнкерком (1645)», «Укр. Трібуна» ч.5, Варшава 1922, стр. 2-3), хоч на перший погляд виглядає солідно відомою, але це лише зовнішнє враження. З огляду на історичні оповідання наукового жанру. Про це ми переконливо, переказуючи деякі цитовані Воршаком джерела. І так, наприклад, в епіграфі своєї статті, він наводить цитату з листа князя де Конде з 1665 р. до польської королеви Марії-Людвіги де Гонзак, по-французькому, такого змісту: «Я зацікавився з тим чудовими козаками у Фляндрії». Цієї цитати, ми, на превелике розчарування, не змогли віднайти в архівах замку Конде в Шантиї, дні 28-29 жовтня ц.р., переглянувши детально всю книжкову колекцію за 1663, 1664 і 1665 роки. Більше того, услужлива і симпатична пані Ф. Шапляр, архіварка, в листі від 12.5.1977 р. писала: «Жаль, що ви не змогли віднайти фрази, яка змечує наших козаків. Але все ж таки не треба зациклюватися. Я зі своєї сторони теж шукала, але без успіху, в реліквіях князя де Конде до Мазаріні про здобуття Дюнкерку. Продовжати свою розвідку я як щось цікавого знайду — напишу». Причому, вона тепер побило французьким архівним документам та працям, зокрема мовчавим часом тієї епохи, як «Газет де Франс» та «Ле Нуель», в яких участь наших козаків з польськими полками. В історично-військовій архіві замку Версон теж не має ніякої згадки про козаків, лише про евантуальне записування 4000 польської, або козацької кінноти на службу Людовика XIII (Кот. А132, Експедіція 1639). Різноріччя має ніякого значення, як ми вже зазначили, перед тим, про них в архівах замку в Шантиї. Правдоподібно, теж нічого не має в архівах міністерства зовнішніх справ у Парижі.

Все ж таки в замку де Конде в Шантиї нам пощастило знайти цікаву записку про «поляків» у «Історії пригоди де Конде XVI і XVII століть» на стор. 707 тому V-го з 1889 р. «Польки, воїни, а не військовослужбовці, безграмотні кавалеристи, проте нездатні орудувати лопаткою і сикорію, не вміли будувати прикриття і заривалися у пори, мов лички». Придбавши цю книгу в бібліотеці «Польки», можна вистежити об'єктивне враження, що в даних випадку йдеться дійсно про наших козаків (воїни, а не військовослужбовці; заривалися у пори, то-

бто копали землянки і т.д.). З тих, згадують, причен Д. Налівайко в «Запорожцях у Західній Європі» заступив, або правдоподібно, скопіював вислів «поляки» козаками!

В листі П'єра Шевальє, задресованому до графа де Брежі, французького посла в Варшаві, який був поміщений на початку його книги «Історія війни козаків проти Польщі» (Вид. К. Варин Париж 1863) читаємо: «Хмельницькому, який прибув до Франції з делью Гусі, поручено навізати козацькі війська до Варшави, щоб він зацікавився про них його вартість та козаки...». А проти цитати: «Для мене, який супроводить їх у цій країні вже другий раз...» на маргінесі записано: «іх» зазначено, правдоподібно від Видавицтва, слідуючу замітку: «Автор привів 2400 польських піхотинців, які взяли участь в 1-й облозі Дюнкерку». Дали пояснює автор цього листа, що завдяки знайомству з тими козаками, він йому, тобто де Брежі, приписує про них цю історію. З другої сторони в передмові цієї книги, що під наголовком «До читача» Шевальє вибачається за друкарські помилки, — мовляв, тому, що «друкар не розрізняє польської мови від руської...». На нашу думку коментар тут зайвий!

Але найбільш категоричним щодо козаків на французькій службі, є Ян Кармюр, так зв. командант Бурж. У книжці «Ль Козак», виданій у Бордо 1914 р., на стор. 21 він твердить: «У 1636 р. заперізькі козаки вислали Богдана Зіновія Хмельницького в ролі посла до короля Владислава IV. Кілька років пізніше граф де Брежі був іменованим французьким послом в Польщі. Ставши приятелем Хмельницького, він намовив його 1645 року поїхати до Парижа для переговорів у справі завершення 2400 козаків до французької армії. І ці чудові вершники прибули в пори, помінивши далі, щоб допомогти Конде здобути Дюнкерк».

Правда, з наукової точки зору, подібна цитата вимагає серйозних доказів, яких, на жаль, автор не подає. Все ж таки зовсім слушно, набувається питання: «Звідки ці відомості в язв командант Бурж?», та відповідь: «Чейже ж із пальця не висає».

Для об'єктивного рішення справи ми на французькій службі були польки, чи козаки, необхідним є зрозуміти дух тієї епохи, тобто пов'язані з нею політичні конвенції. В ту добу та по ній, помімо розголосу козацької справи в Європі, Франція було незручно згадувати імя Хмельницького та його козаків із мотивів релігійних і політичних. Поперше, французька Марія-Людвіга Гонзак, з князьового роду, була дружиною Владислава IV, а по його смерті Яна Казимира, подруги,

й залежало на стійкій Польщі, як противниці проти Польщі та зростаючої сили Москві. В додатку, сам переможець над еспанцями великий Конде був не абияким польським лордом (гл. Листи Конде до Марії-Людвіги, королеви польської з 1663, 1664 та 1665 років) та адоратором польської королеви. Потресе, не треба забувати того факту, що тоді, як і тепер, громадянство у Франції утворювалося з націоналістичних. Тож беручи ці всі факти до уваги, бачимо, що французьким офіційним чинником не було виділено драгунів польки Хмельницьким, який стійки лхм накові їхній країні.

Щі самі аргументи можна застосувати відносно скупості релігії П'єра Шевальє про Хмельницького, як рівнож утоточнення коректи козаків — поляків, що зробило виданню. Беручи ці всі факти до уваги, стає зрозумілим, чому Воппа у своїм прекрасному «Описі України» з 1650 року ані словом не згадує про участь наших козаків під Дюнкерком. До попередньої мотивації можна ще додати той факт, що по смерті своєї жінки Марії-Людвіги та абдикації в 1668 році, король Ян Казимир втеграв до Франції, де поновив постріли у чечі. Спочатку він був ігуменом у Сен-Жермен-де-Пре, відтак у монастирі Сен-Мартен у Неве, заступив князя де Гонзак, де й помер 1872 року. Тож чи доповняв було турбувати сподіватися, що після смерті сподіватися буди-якою згадкою про Хмельницького та його козаків?

Познайомившись з листом Любмира від 21-го лютого 1664 року до Людовика XIV (гл. «Історія князів де Конде», том VII, стор. 212-213), бачимо теж чому князь Конде, голловкомандуючий французькою армією під Дюнкерком, не згадує у своїй кореспонденції нічого про участь козаків у боях. Чеже ж, у тім листі посол Любмир, за намовою польської королеви, піддає думку Людовика XIV, іменує українців де Конде голловкомандуючим польської армії, яка тоді воювала проти Москви. І якщо б Конде виправ ту війну, мав би всі шанси бути польським королем. Крім того той сям був одружений (10.12. 1663 р.) з Анною з Баварії, вихованкою королеви Марії-Людвіги. Отож, як бачимо, релігійні пов'язані теж відгортали не абияку політичну роллю.

Синтезуючи всі вищевказані факти, немас, на нашу скромну думку, найменшого сумніву, щодо участі українських козаків у фляндрийській кампанії, війні першої половини 17-го століття. А в тім, дипломат П'єр Шевальє у тій справі є категоричним. Наводячи той факт 17 літ після здобуття Дюнкерку, він зовсім не знає чи це були заперізькі, чи реєстрові козаки? Показує браку певних доказів.

РЕКЛАМА

Реклама перед входом до фірми побутових послуг у Парижі: «Ми найкраще лагодимо телевізори. Хто хоч раз принесе сюди свій приймач, обов'язково до нас повернеться!»

ІВАН ВОЛОДИМИР КОБЗЯР

член підпільних бойових Організацій УВО й ОУН, учасник збройної війни за Українську Державність, видатний футболіст, на еміграції в ЗСА діяльний член Нью-Йоркського Відділу ОБВУА, щедрий жертувач на щорічний Дар Українському Воєнному Інвалідові та загальному шанованій громадянству.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойний Опечалений Родині передасмо сердечні вислови глибокого співчуття.

Управа ОБВУА — Відділ Нью Йорк

ПОМЕР ПОЛК. ПОРФІРІЙ СИЛЕНКО

20-го липня ц.р. в Торонто помер, на 85-му році життя, полк. Порфірій Силенко, — учасник визвольної боротьби, після якої на еміграції проживав з дружиною т. Євдокимом у Польщі. Закінчивши у Варшаві лісову школу, працював у Карпатах управителем лісів. Згодом заложив своє підприємство автомобільних частин.

Під час другої світової війни емігрував до Української Дивізії, забравши з собою молодого сина Миколу. У кампанії під Бродами — батько часово вийшов з оточення, але син Микола загинув. Про цю родинну трагедію п-ї Євдокимі Силенко під час трізни, з почуттям материнського болю, сказала: — Батько з присутніх ніколи не бачили мене тут у Торонто, де проживав мій чоловік. Втрачаю мого єдиного сина — була причиною, що ми не могли разом жити. — Була це зворушлива записка доброї дружини і люблячої матері.

Полк. П. Силенко належав до Гетьманського Руху. У

Лондоні, Англія, був особистим секретарем св. п. Гетьмана Данила. У Канаді входив до Гол. Управи СГД, а подночас був діяльним у Торонтоюській станиці Дивізійників, та був обраний Почесним головою.

Похорон св. п. П. Силенка відбувся 25-го липня з Похоронного заведення Залішук, де митроф. о. Д. Фотій, парох Катедрі св. Володимира, служив панахиду та св. Літургію за спокій душі Покійного.

Тіло Покійного поховано на цвинтарі Парк Лавн у Торонто. Похоронного чину довершив митроф. о. Д. Фотій при співі хору дивізійної станиці «Бурлака», підкреслюючи у прощальній слові щирий патріотизм Покійного — як громадянина й воєня.

Від Дивізійників попросив Покійного сотник УД інж. Б. Підгайний, а від Гол. Управи СГД М. Королишин, висловивши Дружній співчуття по втраті Сина і Мужа. Організацією похорону та трізни, на якій дивізійники ділилися спогадами про Покійного, провадили дивізійники п. Бігус та П. Колісник у співпраці з Дружиною Покійного п-ї Євдокимі, яка прибула з Нью Йорку, щоб відправити його Мужа на вічний спочинок і віддати йому останню прислугу щирої життєвої други.

Вічна Пам'ять Покійному!

НАЙСТАРІША ПОШТОВА СКИНЬКА

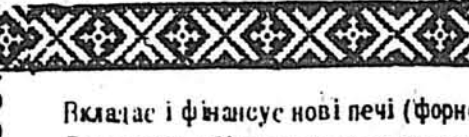
Чи найстаріша у світі, важко встановити, але, напевно, на Кубі найстаріша поштова скринька знаходиться в Гавані. На катедральній площі при кам'яному фасаді XVII-вічного палацу маркіза де Аркос поміщений горельєф людського обличчя з широко відкритим ротом. Саме цей рот поглинає листи гаванців у давні часи, коли ще Куба була еспанською колонією. Напис на цій скриньці повідомляв, що поштові управління, яке колись містилося у палаці, приймає внутрішню кореспонденцію і призначує в Еспанію.

ПРИСКОРЕНА ЕВОЛЮЦІЯ

Працівники Центрального інституту генетики і дослідження культурних рослин у Гетерсбелі (Схід Нім.) завезли з Центральної Америки дикоростучі томати, які розміром і кольором нагадували ягоди червоної смородини. Дикі форми томатів виростили перетворити на культурні рослини, для цього їх піддали дії рентгенівських променів і старанній селекції. Процес еволюції, що у природних умовах триває кілька тисячоліть, учні Схід Німеччини скоротили до кількох років. Вони одержали звичайний розміром плод, що мають дуже приємний смак.

ТОРОНТОНСЬКИЙ ІНФОРМАТОР

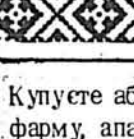
СТЕПАН РОСОХА, LL.D.
ПУБЛІЧНИЙ НОТАР
196 Bathurst St. — Toronto 2-B, Ont. — Tel.: 368-7282

DNIPRO FUEL OIL LIMITED

Toronto, 83 Six Points Road,
Tel. 236-1755

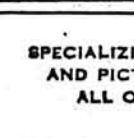
HAMILTON — 905 Barton St. East
549-9634

Michael Popovich

Tel. 889-9330 Res. 881-4073

8119 Yonge St. Toronto, Ont.

JOHN NAWROCKY

33 STEPHEN DRIVE TORONTO, ONTARIO M6Y 3M7

TELEPHONE: 255-5325

JOHN'S ELECTRIC

SERVICE and REPAIRS

направляємо:

ХОЛОДІЛЬНИКИ, електричні печі, пральні, сушарну та робимо електричні інсталяції.

License 535-4646

P. CANIAGA Co.

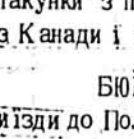
811 Queen St. W. Toronto, Ont. M6J 1G1
Tel. 364-5574 (2 лінії)

ДОЛЯРОВІ БОНІ, ПЕКІО ДО ПОЛЬЩІ
Легальний продаж 100-140 злотих ЗА ДОЛЯРА

Також до Польщі харчі, ліки, авто і великий вибір всяких дарунків.

В УКРАЇНУ пакунки з передплаченим митом, одягови і харчові з Канади і через Англію.

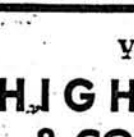
БЮРО ПОДРОЖЕЙ
Візди до Польщі, в Україну, спровадження своїх в.

UKRAINIAN CARAVAN FOOD

Sherway Garden Plaza
Highway 427 & Queen Elizabeth

Тут можна набути всі українські харчі: вареники, голубці, м'ясо на патицях, капуста з ковбасою, бараболяні плячки, налисники, київські пиріжки, полавські галушки, кава, чай та інше.

Michael Danylyszyn, D.C.

DOCTOR OF CHIROPRACTIC

TELEPHONE: 368-2274 406 BATHURST STREET (BETWEEN COLLEGE & DUNDAS) TORONTO, ONT. M5T 2S6

COURTESY CHEVROLET - OLDSMOBILE LTD.

2749 LAKESHORE BLVD. WEST, TORONTO, ONT M8V 1H3 TEL. 255-9151
SELLING — APPRAISING — FINANCING — LEASING — SERVICING

ДО ВСІХ МОІХ КЛІЄНТІВ, ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАКОМИХ!
У справах купівлі чи продажу нових або вживаних авто чи троків звертайтеся до мене з повним довір'ям. Обслугову Вас солідно, а крім того заощадите собі пару сот доларів. Продаємо авто марок CHEVROLET, OLDSMOBILE, BUICK, CADILLAC, PONTIAC, Vauxhall, а також інші моделі авто і троків.

РОМАН ТИСЯК Дім: 532-7016 або 274-7288

Michael Danylyszyn, D.C.

DOCTOR OF CHIROPRACTIC

TELEPHONE: 368-2274 406 BATHURST STREET (BETWEEN COLLEGE & DUNDAS) TORONTO, ONT. M5T 2S6

COURTESY CHEVROLET - OLDSMOBILE LTD.

2749 LAKESHORE BLVD. WEST, TORONTO, ONT M8V 1H3 TEL. 255-9151
SELLING — APPRAISING — FINANCING — LEASING — SERVICING

ДО ВСІХ МОІХ КЛІЄНТІВ, ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАКОМИХ!
У справах купівлі чи продажу нових або вживаних авто чи троків звертайтеся до мене з повним довір'ям. Обслугову Вас солідно, а крім того заощадите собі пару сот доларів. Продаємо авто марок CHEVROLET, OLDSMOBILE, BUICK, CADILLAC, PONTIAC, Vauxhall, а також інші моделі авто і троків.

РОМАН ТИСЯК Дім: 532-7016 або 274-7288

NATIONAL ENQUIRER, Lantana, Fla. 33464, April 26, 1977

The plane sits alone in a quiet corner of Andrews Air Force Base near Washington. At first glance it seems to be an ordinary commercial airliner... but a closer look reveals an ominous fact: there are almost no windows.

This plane doesn't make scheduled flights. It sits waiting and ready for a day of awesome terror — the day America is blasted in a nuclear attack.

It's the "Doomsday Jet" — the flying command post from which the President and his top aides would direct U.S. military forces around the globe during a nuclear war. As we're attacked, our leaders would be whisked to the craft and it would go screaming into the air — safe from bombs and missiles.

"The plane can stay airborne for 72 hours, with in-flight refueling," revealed Major Michael I. Burch, a spokesman for the U.S. Dept. of Defense.

"It has communications capability to reach completely around the world. It can communicate with submarines underwater on low frequency bands, and bounce signals halfway around the world with high frequency. For low-frequency uses, it can trail out an antenna almost five miles long behind the plane."

Taking ENQUIRER readers on a verbal walk-through of the \$117 million jet, Maj. Burch revealed:

"There are three working levels inside: the lower level is for maintenance, repair and storage; the main level is for the command authority

PRESIDENT CARTER is briefed by Lt. Col. Edward Miller on how to communicate throughout the world from "flying command post."

Inside Jimmy Carter's \$117 Million 'Doomsday Jet'

... Converted 747 Will Be President's Airborne Command Post in a Nuclear Attack

OPERATIONS TEAM practices in conference room of the E-4A, which seats eight people.

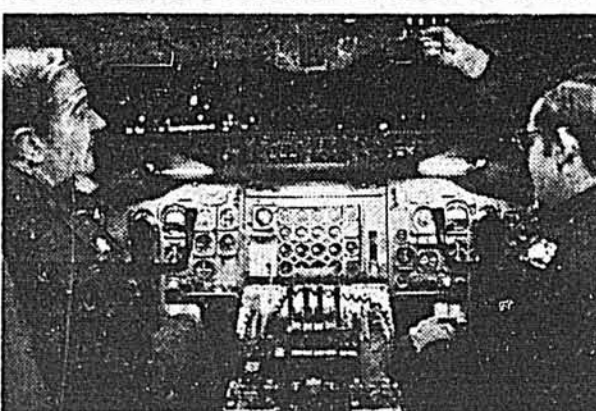
and battle staff; and the top area is the flight crew compartment. "The only windows are in the doors. Windows would serve no purpose because of the layout inside. Also, a window creates a weakness in the superstructure and makes the plane more susceptible to blast effects."

You enter the 231-foot-long plane through a door on its right side, Maj. Burch said. As you walk upstairs, you pass the lower level with its storage and repair bays. Above that is the main level.

"At the main deck area, you enter a galley area where airline-type meals can be prepared," said Burch. "In front of the galley is a circular stairway. It takes you up to the flight deck, which houses the cockpit, navigation station and flight crew bunks."

"The plane carries a double crew and can haul a total of 94 people."

"Coming back down those circular stairs and moving forward (on the main deck), you come to a little cabin right underneath the cockpit. It has five bunks, a work desk and a work table. This is the private suite of the President or the national command

PILOT & CO-PILOT adjust controls in cockpit, which is crammed full of electronics equipment.

authority. It's a combination office and sleeping quarters." A small hallway leads from the cabin to an eight-seat conference room, said Burch. In this room — which has a world map and a viewing screen — the President can hold private conferences with his top-level advisers.

Beyond the conference room is a briefing room. Here the President can meet with up to 20 people — Cabinet members or other high officials.

"In back of this room, behind glass windows, sits the battle staff. On the left side would be a team chief, and on the other side a communications expert. Behind them sit experts in intelligence

logistics, strategic operations and so forth. Behind the battle staff area is the communications room. Here there are operators who can place calls all over the world."

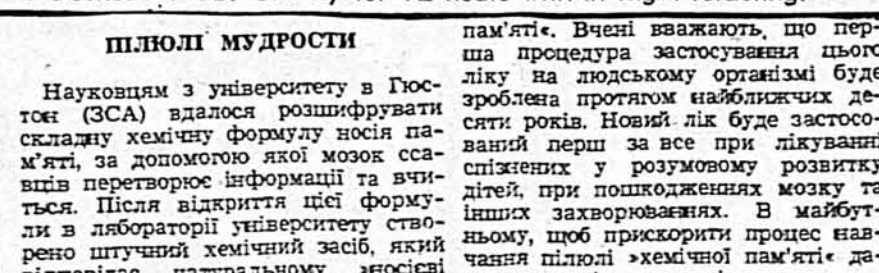
The giant white plane, a converted Boeing 747, is crammed so full of electronics equipment that it is America's heaviest flying machine — weighing 401.5 tons.

Though the jet must land every three days for lubrication and servicing, the President and his men can immediately board another one just like it, noted Burch. There are three "Doomsday Jets," almost identically equipped.

— JOHN HARRIS

УДОСКОНАЛЕНИЙ КОМПЮТЕР
У тисячу разів швидше за звичайні компютери, створений нещодавно англійськими фахівцями. Підвладний швидкодіє операції у двох напрямках: з одного боку, він автоматично виконує команди для побудови логічних схем, а з іншого — підсилює імпульси, які передаються по кабелю. Тому стало можливим відмовитися від численних підсилювачів і спростити схеми.

ПІЛОТИ МУДРОСТІ
Науковцям з університету в Гостоні (ЗСА) вдалося розшифрувати складну хімічну формулу носія пам'яті, за допомогою якої мозок ссавців перетворює інформацію та вивчає. Після відкриття цієї формули в лабораторії університету створено штучний хімічний засіб, який відтворює натуральному носієві пам'яті. Вчені вважають, що перша процедура застосування цього ліку на людському організмі буде зроблена протягом найближчих десяти років. Новий лік буде застосований перш за все при лікуванні спінного мозку, розумовою розвинути дітей, при пошкодженнях мозку та інших захворюваннях. В майбутньому, щоб прискорити процес навчання пілолі «хімічної пам'яті» даватимуть дітям внутрішньо.

DOOMSDAY JET can fly for 72 hours with in-flight refueling.

С Журнал «Перець».

Народні

УСМІШКИ

ЮНЕЦЬ ТЕРПІННЮ

Ядує два п'яних дорожку. Один каже:
— Друзе, що мені робити, на мене стоїть іде.
— Буди розумний, обмани.
— Ні, досить. Я вже два обману.
Надіслала М. ГАМУЛЕЦЬ.
м. Львів.

КУХОЛЬ — НЕ ЧАРКА

— Не відаєш я за тебе, парубче, своїй дочці, бо ти дуже любий заглядати в чарку. — сказала мати наріченню Федора.
— Мамочко, ну навіщо записати, що я обманю, то чарки в руці не візьму, — пообіцяв майбутній зять.
Після весілля Федора пішла провідати негодити зять, саме паху, вався снідати і налив собі у кухоль горілки.
— Ти ж що цей А обіцяв... гнівно почала дорікати і тещу.
— Мамочко, спокійно відповісти, — розмова у нас була про чарку, а це ж кухоль.
Надіслав В. ХУДЯК.

— Ви брали у своїх підлеглих хабарі?
— Іване Семеновичу, ви ж знаєте, людині властиво помилятися.

СНІЛЬКИ РОВІВ ТРОЯНДАМ

В індійській столиці Делі щороку відкривається виставка троянд. Демонструється понад сто видів цих квітів — від оксамитово-чорних до зовсім білих. Поруч із мініатюрними трояндами, які можуть вміститися у срінковий коробочці, красуються троянди-гіганти, кожна квітка якої потребує окремої вази.

А коли з'явилися троянди на нашій планеті?

— Не менш як 35 мільйонів років тому, — відповідає індійський академік В. Пал, відомий ботанік і квітник.

ВІЛІЦАЙТЕ НАС, НЕ ПОЖАЛІЄТЕ!!!

OSSINGTON TIRE CO. LTD.
SOUND DIVISION

146 OSSINGTON AVE. - TORONTO

Tel. 533-6680 SEE KEN

533-6908

NEW & USED TIRES - REPAIRS - VULCANIZING

WHEEL ALIGNMENT - SHOCKS - BRAKES

533-6680

533-6908

146 OSSINGTON AVENUE

TORONTO, ONT. M6J 2Z5

Нищення хробаків і шкідників

Наша детальна крамниця, яка приміщується при вулиці Квін Іст 434 (коло вулиці Саксвіл) — доставить Вам відповідні продукти та інструкції, в який спосіб можна нищити хробаків, як каралюк, блох, мурашки або шпори, миші та інші домашні шкідники.

На бажання наші кваліфіковані ліцензовані працівники є готові на Ваш запит знищити тих шкідників і наслідком у вашому домі чи інших бізнесових приміщеннях!

BIKOE MFG. CO. LTD. — 434 Queen St. E. Toronto

Tel. 363-8821

TELEPHONE: EM 4-1434

Rockester FURNITURE

НАЙВІЛЬША УКРАЇНЬКА МІБЕЛЬНА КРАМНИЦЯ

НЕ З УСІМИ ВИДАМИ СПОРТУ В УКРАЇНІ — ГАРАЗІ!

ДВАДЦЯТЬ П'ЯТИ ІГРОВИЙ ДЕНЬ

«Авангард» (Ровно) — «Буковина» (Чернівці) — 0:1. «Торпедо» (Луганськ) — «Спартак» (Донецьк) — 2:1. «Десна» (Чернігів) — «СКА» (Одеса) — 1:2. «Фрунзенець» (Суми) — «Суднобудівник» (Миколаїв) — 1:1. «Локомотив» (Вінниця) — «Спартак» (Житомир) — 1:3. «Шахтар» (Горішні Пляси) — «Колос» (Нікополь) — 1:1. «Дніпро» (Черкаси) — «Новатор» (Жданов) — 3:2. Матчі «Металіст» (Харків) — «Кристал» (Херсон) і «Колос» (Полтава) — «Атлантик» (Севастополь) перенесені на 23 липня. Заступні «Зірка» (Кіровоград) — «СКА» (Львів) і «Хмельник» (Хмельницький) — «СКА» (Київ) відбудуться пізніше.

ЗА СТАНОМ НА 23 ЛИПНЯ	І	В	Н	П	М	О
1. СКА Од.	23	18	3	2	41-13	39
2. СКА К.	20	12	6	2	29-15	30
3. «Колос» Н.	24	10	4	4	31-17	30
4. СКА Д.	23	10	9	4	34-16	29
5. «Спартак»	23	12	4	7	28-17	28
6. «Суднобудівник»	24	10	8	6	31-25	28
7. «Кристал»	23	11	6	6	26-22	28
8. «Металіст»	19	10	6	3	30-12	26
9. «Буковина»	24	10	6	8	26-14	26
10. «Зірка»	23	10	6	7	28-16	26
11. «Говерла»	23	9	8	6	26-17	26
12. «Десна»	24	7	9	8	24-28	23
13. «Спартак»	25	8	6	11	28-34	22
14. «Новатор»	24	8	6	10	23-20	22
15. «Хмельник»	23	6	9	8	18-20	21
16. «Торпедо»	24	7	5	12	21-30	19
17. «Локомотив»	23	9	1	13	22-34	19
18. «Атлантик»	22	5	8	9	18-22	18
19. «Фрунзенець»	24	7	4	13	17-28	18
20. «Авангард»	24	4	6	14	14-38	14
21. «Дніпро»	24	6	2	16	12-41	14
22. «Колос» П.	22	5	6	16	16-32	13
23. «Шахтар»	24	4	5	15	15-35	13

«ШАХТАР» — «КАРПАТИ» — 3:2

«Шахтар» (Донецьк) — «Карпати» (Львів), 3:2 (3:1). Донецьк. Стадіон «Шахтар». 5 червня. Хмарно, 14 градусів. 18 000 глядачів.

Судді: Ю. Сторіжко, О. Аронович (обидва — Харків), С. Невєрков (Одеса).
«Шахтар»: Дегтярьов, Яремченко, Зав'язинський, Кондратов, П'яних, Мишин (Роговський, 46), Старишкін, Соколовський, Резник, Дудинський (Рудков, 56), Семенов.
«Карпати»: Ракетський (Швайницький, 15), Родін, Поточник, Чорба, Бондаренко, Броварський, Лихачів, Дубровин, Палайчук, Кікоть, Козинкевич (Данилюк, 23).
Голи: Старишкін (8, 11), Броварський (40), Дудинський (45), Дубровин (48). Три м'ячі забив Шафоровост, один — Акименко.

ЧЕРЕЗ чверть години після початку зустрічі гості замінили воротаря. Що ж сталося? За цей час грішки вже двічі добилися успіху, причому обидва рази грубо помилився Ракетський. Спочатку він зіткнувся із захисником Бондаренком і виступив м'яч з рук, з чого миттєво скористався Старишкін, а через три хвилини той же Старишкін завдав удару з дальньої дистанції, і м'яч прослизнув у сітку поміж руками голкіпера.

Що ж казати, такий початок м'яч збентежив команду. Буде якого рангу. До чотирьох ліній, з ними цього не трапилося. Замінити незабаром і Козинкевича, у якого не пішла гра, вони швидко перебудувалися і, запропонувавши відкритий футбол, досігли багатьох чого. Кікоть «Карпати» Лихачів і активний крайній захисник Родін

Резник — граєць безсумнівно здібний. Володіючи м'ячем, він може хитромудрими фінітами обійти кількох суперників, але, мабуть, найкращого його якістю є вміння в найскладніших епізодах зняти найгірші рішення і об'єктивно найзручніше позицію для взяття воріт. Та у вирішальну мить 2:0. Воронковський. Стадіон він втрачає самовладання, що, зводить нанівець як його власні зусилля, так і зусилля всієї команди...

Ю. ШВАРЦ.

Нейіський легіоніст Самсон Кімбоба встановив світовий рекорд з бігу на 1000 метрів під час змагань у Хельсінкі місяць тому. Він пробіг цю дистанцію за 27,30,47. На фото — С. КІМБОБА на фінішній дистанції.

423 COLLEGE ST. TORONTO Q2B, ONTARIO

КЛУБИ БЕЗ ГОСПОДАРІВ

ОГЛЯД ІГОР КОМАНД ДРУГОЇ ЛІГИ

З РІЗНИХ причин у першому колі не відбулися чотири матчі. Тим часом, їхні наслідки, безсумнівно, вплинуть на становище команд провідної п'ятірки, однак не позитивні. Лідерство одеських армії, які найдовше виступили в першій половині турніру. Одесити стали лідерами з усіх показників. Вони здобули найбільше перемог (16), зазнали найменше поразок (2), як і київський «СКА», забив найбільше голів (37), і, нарешті, пропустили найменше (11).

Фундамент свого успіху одеський СКА заклали ще в минулому році, коли зайняв третє місце. Поповнившись гравцями, за плечима яких був уже досвід виступів у вищій лізі, команда показала хорошу організацію гри, віддавши перевагу атакуючому діям, і заслужено вийшла в лідери.

Хороший добір гравців і у київського СКА, який не тільки вдало грає у чемпіонаті, а й відмінно показав себе в розгріші Кубку СРСР, завдавши поразок командам вищої ліги — «Чорноморцю» і ЦСКА.

Обидва армійські клуби відзначали стабільність виступів, чого не можна сказати про інші колективи, в тому числі навіть про харківський «Металіст», який віддав кілька очок командам, що поступають йому в майстерності. А загальном футбол неспотворно показав також херсонський «Кристал», армійці Львова, нікопольський «Колос», миколаївський «Суднобудівник».

Та сьогодні я хочу зупинитися не на лідерах, а на командах, які займають у турнірній таблиці скромні місця, і спробувати визначити причини їхніх невдач. Меню на увазі, насамперед, вінницький «Локомотив», що в минулому був однією з провідних команд республіки, і полтавський «Колос», який рік у рік відзначався боротьбою за те, щоб не опинитися на останньому місці.

Як відомо, всі клуби другої ліги зазнають спортивну частину певних колективів фізкультур. І чим міцнішими є зв'язки команди з підприємством, яке вона представляє, тим кращими є її результати на футбольному полі. Це, однак, не стосується вінницького і полтавського клубів, вони не прикріплені до виробничих колективів, а існують при місцевих стадіонах. Отже, нема кому допомогти футболістам, коли це необхідно, нема кому й покривувати їх. «Локомотив» і полтавський «Колос» є практично командами без господарів.

Дозвольте, а як же спортивні товариства, яким належать ці клуби, реагують на недовід? А ніяк. Візьмемо, наприклад, республіканську раду «Локомотива». Останнім часом склалися враження, що розвиток футболу й взагалі не турбує. До минулого року цьому товариству належали також футбольні команди другої ліги в Херсоні і Жданові, які грали роль поставальників очок для сумарників. Варто було передати клуби іншим товариствам, як справи пішли на краще. Херсонський «Кристал» перебував серед лідерів, ждановський «Новатор» також значно поліпшив свої турнірні досягнення. В той же час вінницький «Локомотив» торік фінішував дванадцятим (це його найгірший показник за всі сезони виступів у другій лізі), а нині після першого кола опинився на 16-му місці, встановивши сумний особистий рекорд — 8 поразок підряд.

Вінницькі футболісти, по суті, не мають ніяких умов для плодотворних тренувань, власної бази, що не дозволяє керівникам команди застосовувати в своїй практиці найновіші досягнення спортивної науки.

Майже в такому становищі перебував і полтавський «Колос», хоча взагалі цьому товариству закінчилися погане ставлення до футболу аж ніяк не можна. Адаме зупини в Нікополі — районному центрі — створити хороший колектив. То чому це не зроблять в обласному місті Полтаві? На нашу думку, центральна рада «Колоса» має негайно прийняти на допомогу своїй команді, знайти її господаря, який би піклувався про футболістів.

С в другій лізі також клуби, про яких спортивні організації навіряд, весь час турбуються, приділяють їм належну увагу, а результати вони не показують. Це стосується сумського «Фрунзенця» і горьківського «Шахтаря». Очевидно, невадкі ці команди покладаються недостатньо тренувальною роботою, а також ставленням гравців до своїх справ. Без чого, звичайно, на високе місце в таблиці не можна розраховувати.

В. БОГДАНОВИЧ,

майстер спорту.

«Зоря» (Ворошичівград) — «Чорноморець» (Одеса), 4:1. Ворошичівград. Стадіон «Фрунзенець». 5 червня. Хмарно. Всього дощ. 22 градусів. 9000 глядачів.

Судді: В. Лушин, Е. Шкловський, В. Небровнов (усі — Москва).
«Зоря»: Ткаченко (Собецький, 80), Пінчук, Малигін, Ігнатенко, Робочий, Журавльов, Кузнецов, Андреев, Сороквет (Кобзарев, 38), Кукусов, Семенов.
«Чорноморець»: Дегтярьов, Качура.

«Динамо» (Київ) — ЦСКА. 4:0 (0:0). Київ. Центральний стадіон. 5 червня. Ясно. 54 градусів. 17 500 глядачів.
Голи: Блохін (47,76), Слободян (61), Бережний (72).
Качур, Лещук (Кузьмич, 25), Бак, Логвиненко (Напрева, 25), Фейдман, Саломінов, Устимчик, Плоскіна, Погорелов, Керпюк.
Голи: Семенов (8, 31, 51), Андреев (56), Погорелов (66).
Попереджено Дегтярьова і Качура.

«Чорноморець»: Дегтярьов, Качура.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ТОРОНТА ВЕРЕСЕНЬ

Неділя, дня 11 вересня на оселі Православної Громади Київ відбудеться розвагова товариська імпреза УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ. Відділ КУК — Торонто.

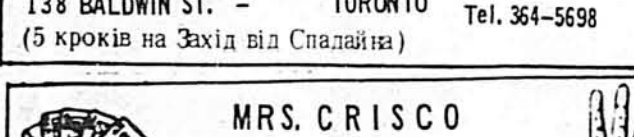
Неділя, дня 25 вересня 1977 р. год. 3.30 по полудні на площі біля міської ратуші відбудеться Всеукраїнська Протестаційна Маніфестація проти московсько-болшевицького терору в Україні. Відділ КУК — Торонто.

Читає з карт і рук. Скаже вам усе про ваше минуле, теперішнє і майбутнє. Відповість на ваші запитання. Вона має силу, щоб допомогти вам, якщо ви хворіли або хворі або маєте клопоти. Не пропустіть одного дня більше, а телефону йте за заповненням. Говоримо по українськи і по польськи.

138 BALDWIN ST. — TORONTO Tel. 364-5698

(5 кроків на Захід від Спадлайна)

МРС. CRISO
Обдарована крайова ворожка повернеть вам на картках і з рук.

Вона вже допомогла багатьом, хто до неї звернувся з проблемами подружжя, інтересу або здоров'я. Відома з радіо і телебачення, як збійка ворожка. Одна візита до неї переконала Вас у її ворожб.

646 COLLEGE ST., APT. 1 TORONTO Tel. 536-6208

Open 7 Days a Week

ПЕКИНСЬКИЙ ТУРНІР

ПЕКИН (ТАРС). На пекинському стадіоні «Гуаньчжун» відбувся матч між збірною командою Китаю та збірною командою України з футболу. Матч відбувся за участю команд КНР, Ірану, Марокко, трьох китайських команд.

Китайська спортивна керівництво, додержуючись курсу на переважний розвиток спортивних зв'язків з країнами Азії і Африки, разом з тим підтримало такий склад учасників, який зміг би гарантувати успіх китайським спортсменам. Судами турніру були переважно китайці.

Незважаючи на заперечення китайців, що арбітри будуть справедливо і точно судити, судство викликало відчуття незадоволення зарубіжних команд. Як і було в турнірі, команди, які виграють, мають право на пенальті. Все це призвело до інцидентів на футбольному полі. Так, під час матчу між китайською і марокканською командами гості з мусульманськими рисами суду, який прийняв несправедливий рішення. За суддою вступили китайські команди, і гра перервалася в кутовий бік. В ході іншого матчу корейська команда пішла з поля на знак протесту проти рішення, який несправедливо зарахував гол, забитий китайським спортсменом. Лозунг, висунутий організаційним турніром «Дружба на першому місці», змивався на друге, як видно з усього, що провалялося.

Треба 500 биків для атлетів

Комітет підготовки Спортивних змагань Коммунальну, що відбувається в Едмонтоні в черговому році, вже урбується прохачуванням 1,900 змагань, що брали участь у змаганнях. 175 кухарів та помічників, що протягом 20 днів працюватимуть разом 84,000 годин, зужити на прохачування атлетів 104 тонн м'яса, 25 скриньок овочів, 20,000 галлонів різних овочевих соків та приблизно 500 биків на стейки. На снідання атлети з'їдять 22,000 фунтів шинки та 9,000 фунтів бейкена. Господарі змагань, тобто Едмонтон, мас дати прохачування змагань тиждень перед змаганнями, в часі змагань та три дні після змагань.

ПРИВАТНИЙ ПРОДАЖ
Прекрасне бонгало в Етбію. Дуже вигідне положення, три спальні. Овочеві дерева. Тел. 231-6806

ЛЕКЦІЇ МУЗИКИ
УЧУ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО
за найновішими методами. Телефонувати: ІРИНА БЕЗХІЛІВНИК 239-4777

МАТРИМОНІАЛЬНО
Самітня жінка хоче записатися з самітним інтелігентним чоловіком, який має хату і забезпечення, в ціллі подружжя, від 60 до 67 років. Прошу подати епістолю знімку, телефон і адресу в листі — до «Вільного Слова» число скриньки 7.

ЗНАЙОМІТЬСЯ!
Розведений югославин, 47 років, живе на фермі та має двох синів (6 і 10 років), бажає по знайомитися з чесною жінкою до 40 років, може мати дітей. Писати на адресу «Вільного Слова» під «Літ».

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Дві улюблені кімнати та кухня в околиці Дандес-Аннет. Тел. 762-4964

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

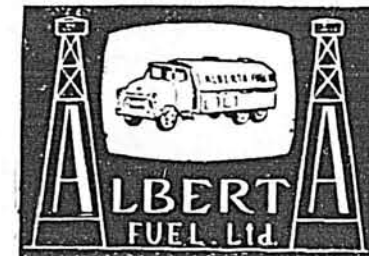
ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

ДО ВИНАЙМУ
Одна улюблена кімната з уживаним кухні. Спокійний і чистий дім. Телефонувати по год. 4-й по полудні на тел. 531-4780

Alberta Fuel Oil Limited

278 Bathurst Street
Toronto 2-B, Ont.
Tel.: EM 2-3224

24-годинна обслуґа
ПЕРША УКРАЇНЬСКА
САМОСТІЙНА ФІРМА
ДОСТАВИ ОПАЛОВОЇ
ОЛИВИ ДЛЯ ХАТНОГО
ВЖИТКУ

Чищення печей та щорічна обслуґа печей цілком
БЕЗПЛАТНО!

Дрібні оголошення